

ویژہ نامہ
بہمن ماہ ۱۳۹۹

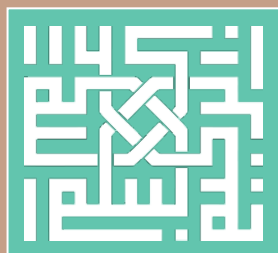

ویژہ نامہ پنجمین جشنوارہ

مجلد علمی و احادیثی

مدیریت ترویج پژوهش

جشنواره مجلات علمی
واحدهای آموزشی

ویژه نامه پنجمین جشنواره مجلات علمی واحدهای آموزشی

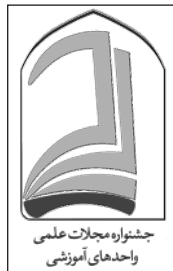
معاونت پژوهش حوزه های علمیه

مدیریت ترویج پژوهش

بهمن ماه سال ۱۳۹۹

مجله علمی و اصدای آموزشی

پنجمین
جشنواره

ویژه نامه *

پنجمین جشنواره

عزت امیری مجلدای واحد

مرکز مدیریت حوزه های علمی
معاونت پژوهش

جشنواره مجلات علمی
واحدهای آموزشی

تهیه و تنظیم: مدیریت ترویج پژوهش

مدیریت اجرا: مرسل جدی

مشاور هنری و گرافیک: یادگار عباس پور

طراح گرافیک: محسن شعبانی

ویراستار: حسین محققیان

آدرس دبیرخانه: قم، جمکران، ابتدای بلوار انتظار، مرکز مدیریت

حوزه های علمی، معاونت پژوهش، مدیریت ترویج پژوهش

تلفن تماس: ۰۲۵-۳۲۱۳۵۵۴۱

فهرست مطالب

سخن سردبیر ■ ۶

بخش اول: مصاحبه و گفت‌وگو

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه ■ ۱۲

مدیر ترویج پژوهش ■ ۱۵

عضو شورای علمی ■ ۲۰

عضو شورای علمی ■ ۲۳

بخش دوم: سخنی با برگزیدگان جشنواره

سردبیر مجله فاطر ■ ۲۸

مدیر مسئول مجله اندیشه رضوی ■ ۳۳

سردبیر مجله رواق فقاقت ■ ۳۴

سردبیر مجله نگاه ■ ۳۶

سردبیر مجله گام اول ■ ۴۰

مدیر مسئول مجله رحیق ■ ۴۴

سردبیر مجله خاتم ■ ۴۶

سردبیر مجله ترجمان ■ ۴۸

بخش سوم: گزارش پنجمین جشنواره

فراخوان و اطلاع‌رسانی ■ ۵۱

دریافت، ثبت و طبقه‌بندی آثار ■ ۵۱

تشکیل کارگروه علمی ■ ۵۶

ارزیابی آثار ■ ۵۶

بخش چهارم: معرفی برگزیدگان جشنواره

منتخبین پنجمین جشنواره جلات علمی واحدهای آموزشی ■ ۶۲

معرفی کوتاه مجلات منتخب ■ ۶۴

* پیشگفتار

حجت الاسلام و المسلمین عباس اکبرپور

دبیر جشنواره مجلات واحدهای آموزشی

سرآغاز

جبین سپاس بی‌کران خویش را بر آستان حضرت حق می‌نهیم و موهبت برگزاری پنجمین جشنواره مجلات واحدهای آموزشی را در حضور اندیشه‌وران فرهیخته پاس می‌داریم.

مروری بر چهار دوره جشنواره مجلات واحدهای آموزشی

به فضل الهی و در سایه توجهات حضرت ولی عصر «عج» از اولین آیین پایانی جشنواره مجلات در سال ۱۳۹۱ تا امروز، شاهد برگزاری چهار دوره مراسم اختتامیه این جشنواره بوده‌ایم. و امروزه به یمن رشد کمی و کیفی این بستر علمی برای واحدهای آموزشی، پنجمین جشنواره را برگزار می‌نماییم.

ارتقاء کمی و کیفی مجلات این دوره، در بین واحدهای آموزشی، حاکی از گسترش دغدغه‌ی واحدهای آموزشی، نسبت به این بستر نشاط آفرین علمی در بین طلاب است.

از مهمترین ضعف‌های مجلات، در دوره‌های گذشته، می‌توان به هزینه‌های بیش از ظرفیت واحدهای آموزشی، عدم سازماندهی و حمایت منطقی، نداشتن سایت معتبر، عدم انتشار منظم و ضعف در تبیین جایگاه نشریات واحدهای آموزشی یاد کرد.

بیشترین اقبال محتوایی در میان مقالات طلاب در رشته کلام بوده است. همواره گفته‌ایم و بر آن تأکید می‌ورزیم که تقویت نشاط علمی و گسترش روحیه تحقیق و پژوهش در بین طلاب جوان و افزایش سطح مشارکت و رقابت آنان، گامی است که بدون مشارکت و همکاری همگان در واحدهای آموزشی حوزه‌های علمیه ناممکن و با دشواری‌های بسیاری همراه خواهد بود. با برنامه‌ریزی و ایجاد بسترهای لازم در مدیریت حوزه‌های علمیه، هم‌اکنون این جشنواره دایر شده است.

دستورالعمل جدید مجلات با سیاست تسهیل در فرآیند راه‌اندازی مجلات واحدهای آموزشی تدوین شد و با سیاست‌گذاری شورای معاونت پژوهش و هماهنگی شورای نشر به تصویب رسید و پس از تصویب برای واحدهای آموزشی سراسر کشور ابلاغ شد.

این سند ضمن تشویق طلاب جوان به تدوین اثر در گرایش‌های مختلف علوم حوزوی و علوم انسانی اسلامی (همانند موضوعات مصوب کانون‌های علمی طلاب)، آنان را به سمت تدوین تقریرنویسی و پژوهش‌های کلاسی (به صورت مقاله) و نگارش نیازهای طلبگی واحد آموزشی حوزه و نظام هدایت می‌کند؛ امید است این رویکرد جدید موجب رشد فزاینده تولید مجلات در سطوح مختلف، توسط طلاب واحدهای آموزشی شود.

بر اساس تجربه به دست آمده در جهت توسعه مجلات و با توجه به سیاست‌های مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، اصل در مجلات، مدرسه‌محوری و تقویت طلاب واحدهای آموزشی است. از این رو آیین‌نامه راه‌اندازی، با سیاست توسعه‌ی مجلات

تدوین و به تصویب رسیده است؛ اما در جشنواره سعی بر سیاست‌های انقباضی و سخت‌گیرانه بوده تا استانداردهای نگارشی و پژوهشی متناسب با سطوح (سطح یک، دو و سه) در جشنواره مجلات به اجرا درآید.

سیاست‌های ارزیابی و داوری در جشنواره بیشتر بر ارزیابی محتوایی قرار گرفت و ارزیابی شکلی و ساختاری سهم کمتری از امتیازات را به خود اختصاص داد. در پنجمین جشنواره مجلات که اولین دوره مشارکت مجلات در سطوح مختلف است، مجلات به تفکیک در سه سطح ۱، ۲ و ۳ واحدهای آموزشی عمومی و تخصصی شرکت کردند و هر سطح مطابق شاخص‌های تعیین شده، ارزیابی شدند.

گزارش روند بررسی آثار و فرایند دستیابی به نتایج نهایی

گام اول، پس از فراخوان و جمع‌آوری مجلات، طبق اسناد جشنواره، کارگروه علمی جشنواره تشکیل و پس از بررسی‌های اولیه، مطابق سطوح واحدهای آموزشی، مجلات تفکیک شدند.

در گام دوم جشنواره، کارگروه علمی خط مشی ارزیابی را معین و شاخص‌های انتخاب ارزیابان را جهت داوری، به تصویب رسانید.

در گام سوم، ارزیابی‌ها آغاز و مجلات طبق شاخص‌ها وارد مرحله ارزیابی شدند. ارزیابی‌ها در دو مرحله انجام شد.

مرحله اول: ارزیابی ساختاری و شکلی، توسط گروه‌های منتخب کارگروه علمی و براساس شاخص‌های مصوب مصوبانجام شد.

مرحله دوم: ارزیابی محتوایی، هر عنوان مجله با ملاحظه تعداد مقالات طلاب توسط دو داور متفاوت مورد ارزیابی قرار گرفت و در صورت فاصله داشتن بیش از ۲۰ امتیاز، در نتیجه دو ارزیابی، مجله مجدداً توسط داور سوم ارزیابی شد و معدل امتیازات مورد پذیرش قرار گرفت.

در پایان، انتخاب و تأیید برگزیدگان، پس از جمع‌بندی امتیازات، توسط کارگروه علمی جشنواره انجام شد. برگزیدگان در سه سطح و سه رتبه ظرفیت کسب رتبه داشتند که متأسفانه رتبه نخست را هیچ کدام از سطوح مجلات نتوانست کسب کند.

گزارش مجموع آثار رسیده به پنجمین جشنواره مجلات

در مجموع ۲۸۰ مقاله مورد ارزیابی قرار گرفت. مجلات ارائه شده در پنجمین جشنواره، در همه سطوح (سطح یک، سطح دو، سطح سه و مراکز تخصصی و موسسات آموزش عالی) وجود داشتند.

درصد پراکندگی آثار در موضوعات علمی:

- گروه کلام: ۳۰ درصد؛
- گروه فقه و حقوق اسلامی: ۱۷ درصد؛
- گروه اصول فقه: ۱۵ درصد؛
- گروه اخلاق و تربیت: ۱۳ درصد؛
- گروه ادبیات: ۸ درصد؛
- گروه علوم اجتماعی: ۶ درصد؛
- گروه تفسیر و علوم قرآنی: ۴ درصد؛
- گروه علوم حدیث و درایه: ۳ درصد.
- گروه تاریخ اسلام: ۲ درصد؛
- گروه فلسفه و منطق: ۲ درصد؛

افق آینده برای مجلات واحدهای آموزشی

امیدواریم که بتوانیم شعار هر واحد آموزشی یک مجله را در سراسر کشور به منصفه ظهور برسانیم. ما قائلیم که ظرفیت‌ها و بسترهای لازم جهت شکل‌گیری مجلات در واحدهای آموزشی وجود دارد.

آمارهای جشنواره علامه حلّی و فعالیت‌های پژوهشی و کلاسی در واحدهای آموزشی و فعالیت‌های کلاسی در سطوح عالی و تقریرات درسی، همه این‌ها می‌تواند بستر خوبی برای شکل‌گیری و رونق مجلات ما در واحدهای آموزشی باشد. مجلات نیاز به محتوای علمی دارند و محتوای فراوانی در واحدهای آموزشی تولید می‌شود که می‌توند شاکله اصلی و بستر مناسب شکل‌گیری مجلات را ایجاد کند. در باب هزینه‌های نشر و انتشار مجلات، با توجه به رویکرد جدیدی که در مجلات

ایجاد شده و به حول و قوه الهی در حال اجراست، سایت و پایگاهی برای مجلات واحدهای آموزش مشخص شد و هزینه‌ها به صورت چشم‌گیری کم شده است. دیگر نیازی به نشر و انتشار فیزیکی مجلات نیست. در گذشته مجله‌ای در واحد آموزشی تولید می‌شد، در حالی که واحد آموزشی هم‌جوار به آن دسترسی نداشت، اما خوشبختانه در رویکرد جدید، مجلات در سایت معاونت پژوهش ثبت و از دورترین نقاط کشور قابل مشاهده و استفاده‌اند. امیدواریم با توجه به عرصه‌ها و بسترهای موجود هر واحد آموزشی یک مجله داشته باشد.

تشکر و سپاس

پنجمین جشنواره مجلات واحدهای آموزشی، بدون همراهی و همکاری عزیزانی که ما را در این راه خالصانه یاری کردند، امکان‌پذیر نبود. از این رو، می‌سزد از همه این سروران گرامی تشکر و تقدیر فراوان کنیم؛ به ویژه: مدیر محترم حوزه‌های علمیه، معاون پژوهش و مدیر ترویج پژوهش که با هدایت‌های راهگشا و حمایت‌های بی‌دریغ‌شان مایه دلگرمی ما بودند. همچنین، اعضای محترم کارگروه علمی جشنواره؛ و همفکری همکاران در تعیین شاخص‌های ارزیابی، حجج الاسلام و المسلمین اسحاقی (قائم مقام امور استان‌ها)، علیزاده، محمدی یدک و همراهی در فرآیند جشنواره آقایان مظاهری، آیت‌اللهی، نعمادی، عباسپور به ویژه از کارشناسان ترویج پژوهش سطوح عالی حجج اسلام آقایان جدی و گرمابی تقدیر و تشکر می‌شود. برای همه این عزیزان همدل، از درگاه خداوند متعال آرزوی موفقیت، سلامت و سربلندی داریم.

والسلام علیکم

۲۸ آذر ۱۳۹۹

مجله علمی و اصدی آموزشی

بخش اول

مصاحبه و گفت و گو

* مجلات، ابزار توسعه پژوهش

حجت الاسلام والمسلمین سید حسین میرمعزی

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه

ظرفیت مجلات، ابزار توسعه و ترویج پژوهش

هدف از ایجاد و راه‌اندازی مجلات واحدهای آموزشی، ایجاد زمینه‌ای برای ورود طلاب به مقوله پژوهش است، پژوهش بستر خوبی است تا طلاب به خودباوری و اعتماد به خودشان نسبت به پژوهش برسند و در ضمن آن، استعدادها شناخته شوند؛ افرادی که نخبگی ویژه‌ای دارند دیده شوند و زمینه رقابت بین طلاب فراهم شود. هدف از برگزاری جشنواره، ضمن ترویج پژوهش، ایجاد رقابت سالم بین واحدهای آموزشی است و مداری که در این زمینه فعال تر باشند، و بتوانند مجلات خوبی را از جهت کمی و کیفی ارائه دهند و استانداردهای لازم را داشته باشند، تشویق و دیده می‌شوند. قاعدتا در هر سطحی از مجلات توقعاتی هست. در سطح یک توقع ما بیشتر جنبه‌ی تمرینی دارد و ناظر به موضوعات درسی و تمرین مهارت‌های پژوهش است.

البته اگر طلبه‌ای نسبت به موضوعات مورد نیاز جامعه و نظام یا در عرصه‌های دیگر قلم بزند، منافاتی ندارد، ولی از این مجلات به لحاظ سطح علمی چنین توقعی نیست که از نیازهای حوزه، جامعه و نظام را بنویسند، اما مجلات در سطح دو و سه انتظار این است که بیشتر وارد موضوعات مورد نیاز جامعه، نظام و حوزه بشوند. وقتی سطح مجلات از سطح یک فاصله می‌گیرد، توقع نیز از تمرین پژوهش فاصله می‌گیرد و طبیعتاً باید پژوهش بالفعلی انجام شود؛ خصوصاً در سطح سه، انتظار این است که مقالاتی تولید کنند که مشکلاتی از نظام و جامعه را در آن حل کنند.

موضوعاتی که بیشتر نیاز است در مورد آن کار شود: به طور مثال در بیانیه مقام معظم رهبری «مدّظله» که مسیر چهار سال دوم انقلاب اسلامی را تعیین فرمودند، چهار محور خودسازی، جامعه‌پردازی، نظام‌سازی و تمدن‌سازی مطرح است و لازم است پژوهش‌هایمان را به سمت و سوی این چهار محور بیانیه ببریم.

معاونت پژوهش با تجزیه و تحلیل این بیانیه، از درون آن بیش از ۱۲۰ عنوان پژوهشی را استخراج کرده و آن را برای همه استان‌ها و مدارس ارسال کرده است، توقع این است که طلاب عزیز با محوریت بیانات مقام معظم رهبری این موضوعات را بکاوند، در این رابطه تحقیق کنند و مقالات مجلات در مدارس به این سمت، از جهت موضوعی و محتوایی، حرکت کند.

توجه به اینکه غرض در این مجلات، این است که طلاب بیشتر یاد بگیرند و پژوهش را تمرین کنند، برای چارچوب‌های شکلی و صوری نمره کمتری قرار داده شده و در ارزیابی، نمره بیشتر به محتوا داده شده است. از جهت انتشار اگر کاغذی منتشر شود، هزینه بالایی برای مدارس ایجاد می‌کند که ضرورتی ندارد. سیاست معاونت پژوهش هم به این سمت‌وسو است که مدارس، مجلات الکترونیکی، دیجیتال و مجازی داشته باشند و این سبب می‌شود که مجلات بهتر دیده شوند، از چارچوب خود مدرسه خارج شوند و مدارس دیگر هم می‌توانند مجله‌ای که در مدرسه‌ای، در یک گوشه‌ای از کشور، چاپ می‌شود، به آن دسترسی داشته باشند. با این کار گستره انتشار از چند مجله کاغذی به گستره بسیار وسیع زبانی تبدیل می‌شود و همه می‌توانند از آن بهره ببرند، حتی از چارچوب ایران هم فراتر می‌رود. در چاپ

دیجیتالی مرز معنا ندارد، هزینه‌های کمتری برای واحدهای آموزشی دارد و رقابت را می‌شود به نوعی خیلی نزدیک‌تر در سطح کشوری دنبال کرد.

توصیه ما به مدارس این است که سعی کنند محتوای فاخر تولید کنند و در شکل ساده، در قالب دیجیتالی، با کمترین هزینه، مجلات تولید شود.

با توجه به اینکه بیش از ۶۰۰ واحد آموزشی و مرکز تخصصی داریم، و کانون‌های علمی در حال توسعه است، تولید ۶۰ عنوان مجله خیلی کم است. سفارش اکید ما این است که تمام مدارس به این سمت وسو بروند و با شعار هر مدرسه حداقل یک مجله، در آینده، جشنواره با تعداد زیادی از مجلات واحدهای آموزشی برگزار شود.

ما دستمان از محتوا پر است، چرا که در هر مدرسه طلبه سالانه موظف است مقاله‌ای تولید کند. در سطح دو و سه برنامه جامع پژوهش ارائه شده که در آن طلبه‌ها در ضمن فعالیت آموزشی، فعالیت پژوهشی دارند و این منجر به تولید مقاله می‌شود.

اگر در سطح استان‌ها این برنامه‌ها اجرا شود، مجلاتی که به صورت طبیعی در مدارس و مراکز آموزشی تولید می‌شود، بیشتر خواهند شد. در جشنواره علامه حلی تعداد زیادی مقاله داریم که سهم بزرگی از این مقالات توسط مدارس و طلاب در حال تحصیل در مدرسه تولید می‌شود و این نشانه جهش در تولید مقالات است. این ظرفیت وجود دارد که مدارس هر کدام دارای یک مجله باشند.

اگر از ۱۸ هزار اثر رسیده به جشنواره علامه حلی ده هزار اثر را از مقالات مربوط به طلاب واحد آموزشی در نظر بگیرید و هر مجله اگر قرار باشد، هشت مقاله داشته باشد و در سال دو شماره، باید بیش از ۱۲۰۰ مجله داشته باشیم و این ظرفیت وجود دارد. تأکید می‌کنم برای رشد خودشان خوب است و ایجاد انگیزه می‌کند، به‌ویژه کانون‌های علمی در مدارس بستر خوبی است که مجلات در آن ایجاد شود و محتوا تولید کنند. محتوای مجلات غیر از مقالات علمی، ظرفیت‌های دیگری هم دارد، تقریر درس‌ها، که می‌توان آن را در قالب مقاله آورد، تقریرنویسی به این هدف بوده که یک سنت حوزوی توسعه و ترویج پیدا کند. لذا در این بخش هم تقریرنویسی طلاب می‌تواند در تولید و تکثیر مجلات مشارکت کند. امیدوارم در آینده‌ای نه چندان دور شاهد رشد فراگیر کمی و کیفی مجلات در واحدهای آموزشی باشیم، ان شاء الله.

* مجلات علمی واحدهای آموزشی در مسیر توسعه

حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد صالح مازنی

مدیر ترویج پژوهش

مجلات علمی واحدهای آموزشی در مسیر تقویت علم و تحکیم رشته‌ها و گرایش‌های علمی

مجلات جولانگاه قلم نویسندگان و محققان است و ابزاری است برای عرضه فکر. اگر این ظرفیت در اختیار قرار نگیرد، یکی از مهمترین فرصت‌های ارائه اندیشه از دست می‌رود و در واقع اندیشه‌وران از بستر مهم تعاطی اندیشه محروم می‌شوند. امروزه آخرین یافته‌های علم، از بستر نشریات به بازار علم عرضه می‌شود و مجلات واحدهای آموزشی نیز یکی از قالب‌های ترویجی در عرصه پژوهش است که در کنار سایر برنامه‌های مدیریت ترویج پژوهش معنا می‌یابد. مجلات دارای رتبه علمی، علی‌القاعده مرزهای دانش را گسترش می‌دهند و موجب تقویت رشته‌ها می‌شوند، اما مجلات واحدهای آموزشی که رتبه ندارند در مسیر تقویت علم و در نتیجه تحکیم رشته‌ها و گرایش‌های علمی‌اند. به عبارت روشن‌تر زمینه‌ساز تقویت رشته‌های علمی هستند.

توسعه مجلات با توجه به اصل واقع‌گرایی و سنجش وضعیت موجود به اعتبار واقعیت‌ها

در طرح توسعه چند کار باید انجام شود: ابتدا باید به تلقی درستی از معنای توسعه رسید؛ یعنی به لحاظ معرفتی تکلیف توسعه روشن شود. توسعه به مفهوم دینی با تعبیر رشد معنا می‌یابد، به بیان مرحوم علامه طباطبایی: «قد تبین الرشد من الغی، کلمه رشد به معنای رسیدن به واقع هر نظریه‌ای است.» مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به درستی بجای کلمه توسعه از تعبیر پیشرفت استفاده می‌کنند. که همان معنای رشد را می‌رساند.

هدف از توسعه مجلات چیست؟ چرا می‌خواهیم مجلات نسبت به وضعیت موجود پیشرفتی را تجربه کنند و به رشد برسند؟

مجله یکی از زمینه‌های انعکاس حضور طلبه در مباحث علمی است. یعنی در قالب و چارچوب روشمندی تهیه و عرضه می‌شود. حضور علم طلبه در این قالب به روحیه تحقیق و جستجوگری اش دامن می‌زند و موجب افزایش اعتماد به نفس طلبه می‌شود. انتظار داریم با تقویت این نشریات قدم‌ها در مسیر تربیت طلبه موله علم محکم‌تر برداشته شود و وقتی این‌گونه شد یعنی هدف روشن است و هدف روشن یعنی رشد، با راه روشن به دست می‌آید. اگر مسیر را بشناسیم؛ آن وقت می‌توان به رشد مورد انتظار رسید.

البته این بحث مبنایی است و دوستان ما در مدیریت ترویج پژوهش نگاه‌شان به کلمه توسعه مبتنی بر پارادایم‌های دینی است؛ با این حال این اشاره برای یادآوری و تذکر بود تا در نگارش طرح‌های توسعه‌ای دقیق شویم.

توجه به اصل عینیت و واقع‌گرایی نکته دیگری است که در توسعه باید توجه شود. یعنی واقعیت‌های زندگی علمی طلبه و نیز توانمندی‌های خودمان را بشناسیم. یعنی آرمان‌ها را تعریف کنیم و بر اساس آن بیاندیشیم و در عین حال بر اساس واقعیت‌ها عمل کنیم. امکانات موجود را بشناسیم و لوازم و امکانات مورد نیاز را در طرح توسعه در نظر بگیریم (یعنی برای توسعه به چه امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری نیازمندیم). ضمن اینکه به توانمندی طلبه در اجرای طرح‌ها و برنامه‌ها، از جمله همین توسعه مجله توجه کنیم. به عبارت دیگر درباره شناسایی

وضعیت موجود دو تلقی ممکن است وجود داشته باشد: یکی اینکه بررسی کنیم مجلات کم‌ و کیفیاً در چه وضعیتی قرار دارند. مثلاً آمار کشوری، استانی، شهری یا وضعیت ظاهری یک مجله و... و نیز وضع کیفی مقالات را روشن کنیم که در چه وضعیتی است، بعد بیاییم و بگوییم مثلاً بالای ۶۰۰ واحد آموزشی در کشور داریم، بدون در نظر گرفتن مؤلفه‌هایی نظیر ظرفیت و توانایی آنها، آینده پذیرش حوزه‌های علمیه، نقش امکانات و برنامه‌های دیگر و بدون عنایت به اینکه برای موفقیت برنامه‌ها لازم است به لحاظ نظری خود مدیران توجیه شوند؛ و غافل از اینکه نقش و جایگاه سایر معاونت‌ها نیز مؤثر است، بگوییم طی پنج سال آتی نشریات واحدهای آموزشی فلان تعداد افزایش می‌یابد و از بعد کیفی نیز بهمان می‌شود.

تلقی دیگر که به گمانم به صواب نزدیک‌تر است اینکه: وضعیت موجود را به اعتبار واقعیت‌ها بسنجیم و واقعیت‌ها را هم درست تعریف کنیم یعنی شناسایی وضع موجود صرفاً به لحاظ سنجه‌های کمی و کیفی مصطلح (که در آن محتوای نشریات تا سال فلان چگونه می‌شود؟) نباشد؛ برای توضیح بیشتر درباره‌ی بالا رفتن کیفیت مجلات این سؤال را مطرح می‌کنم: آیا می‌خواهیم رتبه‌ی مجلات واحدهای آموزشی را نیز در یک بازه‌ی زمانی معین ارتقا دهیم؟ مثلاً مجله‌ی مدرسه امام خمینی (ره) ارومیه که اینک در سطح علمی اطلاع‌رسانی است و همه‌ی مجلاتی که در این سطح‌اند، آیا بنا است طی پنج سال تبدیل به مجله‌ی دارای رتبه‌ی علمی شوند؟ این یک چیزی است که به نظرم نیاز به بررسی بیشتر دارد. به گمان من چنین قصدی نداریم. زیرا اشخاصی که در این مجلات می‌نویسند رشد می‌کنند؛ ولی لزوماً خود مجله رشد نمی‌کند. زیرا طلبه‌هایی که در این مجلات مقاله‌هایشان درج می‌شود، تقویت می‌شوند؛ و هدف ما رشد علمی آنها است که در سطوح بالاتر متناسب با هدفی که برای آن سطوح تعیین کردیم توانایی‌شان بالاتر برود. اما بستر مجله می‌ماند برای طلبه‌ی مبتدی‌ای که مقاله‌ی تمرینی می‌نویسد. مگر اینکه برنامه‌های ما از آموزش مهارت‌ها تا پژوهش درسی و تحقیق پایانی و مانند آنها چنان بی‌نقص باشد که بتوانیم صورت محتوایی مقالات طلاب جوان را در سطوح پایین تا حد استاندارد بالا ببریم. (یعنی اگر هدف‌گذاری ما توانایی طلبه در پایان مقطع سطح یک، نگارش مقاله با رعایت چارچوب‌های

ظاهری و در حد یک تتبع است، برنامه‌هایمان را به‌گونه‌ای طراحی کنیم که در افق بیست سال آینده طلبه با سه سال تحصیل بتواند به این افق برسد و در پایان سال ششم بتواند یک مقاله علمی تخصصی بنویسد و نیز در پایان سطح دو مقاله علمی ترویجی و نیز همراه با پایان‌نامه سطح سه مقاله علمی پژوهشی تولید کند. البته این دور نیست می‌توان برنامه‌هایی طراحی کرد که طلبه پایه ششم عصر انقلاب در بیست سال دیگر توانایی نگارش یک مقاله علمی پژوهشی را داشته باشد. - البته یادآور می‌شوم که من این را بعید نمی‌دانم؛ اما اینکه آیا فعلاً چنین هدفی داریم یا نه، باید درباره‌اش با تأمل بیشتری بحث کنیم. - اتفاقاً فکر می‌کنم حوزه - اعم از آموزش و پژوهش و... - اگر بخواهد می‌تواند در این باره مطالعه جدی‌تری بکند. چون فکر انسان متأثر از تربیت و تا حدودی متأثر از فیزیولوژی است و اگر سبک زندگی انسان در اندیشه‌ورزی تا خوراک و بهداشت مطالعه و آموزش اصلاح شود. به لحاظ زمانی نیز می‌تواند زودتر به هدف برسد. به حیث کیفی نیز موفق‌تر عمل کند. اینجا بحث مفصل است و فکر می‌کنم می‌توانیم در جای خودش بیشتر بحث کنیم. مثلاً آنچه که اهمیت بالایی دارد مباحث روشی است. یعنی اینکه اولاً برنامه‌های ما روشمند تهیه شود و ثانیاً روشمند عمل کردن را به طلبه‌ها بیاموزیم.

در ضمن باید بین برنامه‌های مختلفی که برای طلبه طراحی کردیم ارتباط منطقی حاکم باشد؛ یعنی ما برنامه‌های پژوهشی برای طلبه طراحی کردیم (یا برنامه جامع پژوهش)، ربط این‌ها با هم باید روشن شود. همان چیزی که در جمع شورای مدیریت ترویج پژوهش از آن به سیر فعالیت‌های پژوهشی طلبه تعریف می‌شود که به نوعی نقشه راه فعالیت‌های پژوهشی طلبه است و البته علاوه بر فعالیت‌های پژوهشی، ربط سایر برنامه‌هایی که در خارج از معاونت پژوهش برای طلبه تدارک شده نیز باید با این برنامه‌ها مشخص شود.

همچنین با فرض اینکه بخواهیم همه ابزارهای لازم و یا حداقل در دسترس را به‌کار بگیریم، آنگاه وارد عملیات طراحی توسعه می‌شویم. توسعه در ذاتش تدریج نهفته است و بر مبنای پارادایم‌های دینی با تعالی دینی همراه است. البته اینجا قصد ورود به مباحث معرفتی را نداریم. همان مقدار که در ابتدا گفته شد کافی است؛

بلکه بیشتر بر اصل تدریجی بودن تأکید دارم. یعنی به این اصل در توسعه باید توجه کنیم. نکته دیگر اینکه توسعه مبتنی بر اسناد بالادستی، از جمله چشم‌انداز است. هدف‌گذاری اصلی در مجلات رشد کمی و کیفی آن در افق زمانی معین است. یعنی با توجه به اسناد بالادستی در بازه زمانی معین به اهداف مشخصی برسیم.

نکته دیگر اینکه شرایط تاریخی مدارس نیز باید مورد توجه قرار گیرد (یعنی ما حساب فله‌ای نداشته باشیم بگوییم مثلاً ششصد مدرسه در کشور داریم و آمار مجلات ششصد مدرسه، باید طی سه سال به ششصد برسد؛ بلکه زمان تأسیس مدارس باید مد نظر قرار گیرد. اینکه فلان مدرسه آیا چه زمانی راه‌اندازی شد و پژوهش طلبه و راه‌اندازی مجله در اولویت برنامه آن مدرسه قرار دارد یا خیر؟ باید مدنظر قرار گیرد)، شرایط جغرافیایی (اینکه آیا می‌توانیم به لحاظ کمی همان انتظاری را از استان سیستان و بلوچستان داشته باشیم که از استان قم داریم؟ دقت کنید من اینجا وارد محتوا هم نشدم؛ بلکه عطف توجهم حتی به حیث کمی است. ممکن است واقعاً مدرسه ایرانشهر نتواند یک مجله دایر کند. البته من آنجا رفتم و تلقی شخصی‌ام از مدیریت آنجا غیر از این است و صرفاً از باب مثال نام این مدرسه را آوردم.)، بحث دیگر شرایط فرهنگی و شرایط اقلیمی است. آیا با توجه به اینکه این مجلات صورت‌تمرینی دارند و ای بسا خطاهای فاحش علمی در آن مشاهده شود. صلاح است در استان‌هایی که به لحاظ فرهنگی و اقلیمی با تنوع فرهنگی و مذهبی مواجه هستیم، این نشریات منتشر شود؟ اینجا من به طور دقیق نمی‌توانم پاسخ دهم. شاید بتوان با اعمال نظارت محتوایی بیشتر توسط گروه‌های علمی تربیتی، این نگرانی را برطرف کرد. اما پاسخ دقیق آن باید در طرح توسعه مد نظر قرار گیرد.

حرکت مجلات به سمت تخصصی شدن و اولویت‌های دانشی

به نظرم مجلات به صورت تدریجی باید به سمت تخصصی شدن پیش بروند. اگر کانون‌های علمی به بلوغ لازم برسند، امکان اینکه بسیاری از کانون‌ها بتوانند نشریه تولید کنند دور نیست و از آنجا که کانون‌های علمی به صورت رشته‌ای و گرایش‌ی است، انتظار می‌رود هر کانون و مجله‌ای به سمت اولویت‌های دانشی مرتبط حرکت کند.

* آثار مجلات علمی در نظام آموزشی

جناب آقای مجتبی فرهنگیان

سرپرست مراکز و امور پژوهشی و عضو شورای علمی

تأثیر مستقیم مجلات واحدهای آموزشی در تقویت نظام آموزشی - دانشی

مجلات به عنوان یک قالب برای عرضه فرآورده و تولید یک محصول مکتوب در ساحت‌های دانشی مختلف هستند؛ نقش مجلات یعنی محصولی برای عرضه تراوشات و ارتکازات روشمند ذهنی طلاب، به عنوان یک پایه اساسی مورد توجه باشد.

مجلات واحدهای آموزشی نقش قابل توجهی در ایجاد انگیزش و زمینه‌سازی انتقال دیدگاه‌ها و دانش‌ورزی طلاب جوان - به عرصه بیرون از ذهن آنان که امکان تعاطی با دیگران وجود دارد - ایفا می‌کنند؛ لذا تأثیر مستقیمی در تقویت نظام آموزشی - دانشی به عنوان سازه‌ای مبنایی برای تولید آثار پژوهشی خواهند داشت.

سیاست‌گذاری کلان در توسعه مجلات واحدهای آموزشی

برای توسعه مجلات ابتدا باید به وضعیت‌سنجی و رصد مدارس علمی از منظر ظرفیت‌ها و استعداد‌های مکتوب‌نگاری پرداخت و با احصاء این ظرفیت‌ها چشم‌اندازی از تبدیل استعدادها به موقعیت‌های علمی طراحی کرد. پس باید یک سیاست‌گذاری کلان در حوزه فلسفه مجلات، میزان تولید آنها و نسبت و سرانه نشریات به مدارس و طلاب را به دست آورد و پس از آن ریل‌گذاری‌های لازم را برای رسیدن به این اهداف انجام داد.

لازم به ذکر است رسالت اصلی طلاب در مدارس (به ویژه سطح یک) آموزش و است، لذا پژوهش، بیشتر ناظر به توانایی و خلاقیت‌های فراآموزی آنان است. پس باید توجه داشت با فربه کردن نشریات ذهن آنان از آموزش منحرف یا کم توجه نشود.

نقش اساسی و ذاتی مجلات در ترویج پژوهش

با توجه به نظم ارتباطی - علمی حوزه‌های علمیه که بردوسنت شفاهی و مکتوب استوار است و برونداد پژوهش بیشتر در سنت مکتوب خود نمایی می‌کند، لذا نقش مجلات در ترویج پژوهش یک کار ویژه اساسی و ذاتی است.

معطوف بودن قلمرو مجلات مدارس به فهم یک مسئله یا دشواره

این تلقی ناشی از فقدان چشم‌انداز روشن و فلسفه‌گایی مشخص برای مجلات مدارس است؛ آن چیزی که از یک مجله مدرسه‌ای توقع می‌رود نوعی رهیافت تمرینی است که بیشتر با مشق پژوهش قرابت دارد. لذا توقع‌های فراتر از انتظار، از این نشریات برای حل مسائل نظام و جامعه، تحمیل‌گرده‌گرانی است که نه در توان آنها وجود دارد و نه فلسفه ذاتی آنها مبتنی بر این امر است. به نظر می‌رسد قلمرو توان مجلات مدارس نهایتاً معطوف به فهم یک مسئله یا دشواره باشد از این رو نباید توقعات بیش از حد از آنها داشت.

طراحی موضوعات و عناوین توسط هیأت تحریریه مجلات استان

پیشنهاد می‌کنم کمیته پژوهش هر استانی سالی دوبار فراخوانی به مدارس و گروه‌های پژوهشی و کانون‌های علمی بدهد و مهم‌ترین مسائل مورد توجه پژوهش، مرتبط با معضلات بوم منطقه را از آنها بگیرد. سپس با اولویت‌بندی و سطح‌بندی آنها، ابتدا پژوهش‌های آموزشی یا مربوط به متون آموزشی را احصاء و سپس با درصد پایین‌تری (حدود سی درصد) مسائل مورد توجه بوم منطقه را مطرح و به طلاب برای انجام پژوهش ارائه نمایند؛ لذا موضوعات و عناوین باید در خود استان‌ها در هیأت تحریریه همان مجلات طراحی و مورد کندوکاو قرار گیرد.

* ظرفیت و کارکردهای مجلات علمی

حجت الاسلام والمسلمین حسین محقیان

کارشناس مسئول مطالعات و برنامه‌ریزی و عضو شورای علمی

کارکردهای مجلات واحدهای آموزشی

وقتی طلبه‌ای تحقیقی را در واحدهای آموزشی به سرانجام می‌رساند، قدم بعدی را نمی‌داند چگونه باید بردارد؛ مجلات واحدهای آموزشی در اینجا نقش راهنما را برای این طلاب دارند.

در حقیقت این مجلات دو کارکرد اصلی دارند: نخست. کمک به تقویت تحقیق‌هایی که طلاب در واحدهای آموزشی انجام می‌دهند و آماده سازی این تحقیق‌ها برای نشر؛ دوم. ایجاد انگیزه در دیگر طلاب با مشاهده نشر آسان نگاشته‌های دوستان و همکلاسی‌های آنها.

توسعه مجلات با حذف قوانین دست و پاگیر در فرآیند مجوزدهی و اکتفا

نکردن به قالب مقاله

کمک به نشر دیجیتال و یا فراهم کردن بستر نشر آسان می‌تواند به توسعه مجلات این واحدها کمک کند. همچنین حمایت‌های موردی، غیر مستقیم و معنوی نیز به توسعه این مجلات کمک می‌کند.

یکی دیگر از راه‌های توسعه مجلات واحدهای آموزشی حذف قوانین دست و پاگیر در فرایند مجوزگیری و یا کوتاه آمدن از برخی شروط اخذ مجوز است.

یک ترس نیز در مسئولان مجلات وجود دارد که نمی‌توان مقاله به اندازه کافی از طلاب واحدهای آموزشی تهیه کرد و مجله تاخیر در انتشار پیدا می‌کند؛ در نتیجه این خطرپذیری را قبول نمی‌کنند که نشریه راه‌اندازی شود. یک راهکار می‌تواند این باشد که مجلات، تمرکز خودشان را از روی مقاله‌های استناددار به سمت دیگر نگاشته‌های علمی که مسیر پژوهش در آن طی شده است، ببرند و فقط به نشر مقاله رسمی اکتفا نکنند. یادداشت علمی، مقاله کوتاه، گزارش علمی و ... از انواع نگاشته‌های علمی هستند که در مجلات مرجوح و مطرود شده‌اند. مجلات می‌توانند در عمل، به نشر این محتواها که آسان‌تر است، کمک کنند و از نظر قانون نیز سی درصد محتوا می‌تواند قالبی غیر از مقاله استناددار داشته باشد.

ظرفیت نشر و ایجاد انگیزه برای اساتید و طلاب

ظرفیت نشر می‌تواند برای اساتید و طلاب ایجاد انگیزه کند. اساتید واحدهای آموزشی وقتی بدانند که با پیگیری آنها تحقیقات طلاب تبدیل به یک اثر قابل انتشار می‌شود، با انگیزه بیشتری پیگیری می‌شوند. همچنین وقتی نگاشته‌ای از طلبه‌ای منتشر می‌شود، انگیزه خود او برای کارهای بعدی بیشتر می‌شود و دوستان او نیز با دیدن نام او در مجله‌ای علاقه‌مند می‌شوند، وارد این عرصه شوند و این راه را دنبال کنند.

تمرین پژوهش، هدف اولیه مجلات واحدهای آموزشی

به نظر هدف اولیه از مجلات واحدهای آموزشی حل مسائل نظام و جامعه

نیست، بلکه بیشتر تمرینی است برای پرورش افرادی که این مسیر را در آینده طی خواهند کرد؛ البته مجلات مراکز تخصصی یا واحدهای آموزشی که سطح سه دارند بیشتر و زودتر می‌تواند این مسیر را طی کند، ولی اینکه این نگاه‌ها مستقیم به این مباحث بپردازند و یا ثمره‌ای این‌گونه داشته باشند، فاصله این مجلات با این مباحث زیاد است و اصلاً هدف از انتشار معمول این مجلات این نیست.

تأمین محتوای مجلات با استفاده از نیازسنجی‌های دانشی

به صورت عام نمی‌شود موضوعی را برای تأمین محتوای مجلات پیشنهاد داد، هم تنوع دانشی مجلات و هم تنوع علاقه‌مندی طلاب باعث می‌شود که دامنه وسیعی از موضوعات برای هر پیشنهاد دهنده یا پیشنهاد گیرنده‌ای باز باشد، ولی در اینجا دو راهکار را برای طلاب به خصوص پیشنهاد دارم.

نخست. در کلاس‌ها آنچه اساتید می‌گویند، عموماً قابلیت تحقیق و پژوهش دارد و اساتید زمانی که بحثی را طرح می‌کنند، می‌توانند طلبه را در همان موضوع آموزشی به سمت تحقیق و پژوهش ببرند، این یک راه است.

دوم. استفاده از نیازسنجی‌های دانشی است. الحمد لله در ده سال گذشته، یازده دانش از دانش‌های حوزوی در معاونت پژوهش نیازسنجی شده و کتاب‌های آن و فایل‌های آن به آسانی در دسترس همه قرار دارد. در این کتاب‌ها نیازهای دانشی در قالب‌های نشر گوناگون دسته‌بندی شده‌اند و اولویت‌های مختلفی برای آنها در نظر گرفته شده است. طلاب می‌توانند از میان این موضوعات، مسئله مورد نظر خودشان را انتخاب کنند و در مورد آن تحقیق کنند. خبر خوش در این زمینه هم اینکه در کنار این یازده اثر حداقل پنج نیازسنجی دانشی دیگر نیز در دستور کار قرار دارد که امید است تا دو سال آینده آنها نیز به طلاب عرضه شود. همچنین نیازهای پژوهشی سه استان خوزستان، گلستان و کردستان شناسایی شده که طلاب و فضلاء این استان‌ها می‌توانند در مورد مسائل و مشکلات استان خودشان تحقیق و پژوهش داشته باشند.

کتاب‌های اولویت‌های پژوهشی دانش‌های حوزوی که منتشر شده، عبارتند از:

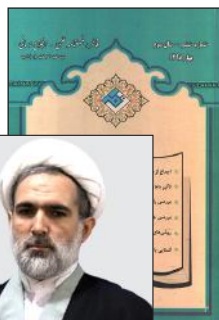
دانش فقه، دانش تفسیر و علوم قرآن، دانش مناسبات دین و روان‌شناسی، دانش اقتصاد اسلامی، دانش ادبیات داستانی، دانش نظام تعلیم و تربیت حوزه، دانش فقه سیاسی، دانش اصول فقه، دانش علوم حدیث، دانش کلام شیعه، مهدویت. کتاب‌های اولویت‌های پژوهشی دانش‌های حوزوی که در دست تحقیق‌اند عبارتند از: دانش مشاوره اسلامی، دانش رجال و اعتبارسنجی، دانش اخلاق اسلامی، علوم اجتماعی اسلامی، دانش مدیریت اسلامی. فایل این کتاب‌ها در سایت معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه / مدیریت مطالعات و برنامه‌ریزی پژوهشی / محصولات، برای دانلود قرار دارد. همچنین این نیازسنجی‌ها در تارنمای <http://pazhuhesh.ismc.ir> برای جستجو و دانلود در دسترس است.

مجله علمی و اصدی آموزشی

بخش دوم

سخنی بابرگزیدگان

پنجمین جشنواره

* فرهنگ‌سازی پژوهش در میان طلاب

حجت الاسلام والمسلمین اکبر رضوی

سردبیر مجله دوفصلنامه علمی اطلاع رسانی فاطر

ظرفیت مناسب مجلات واحدهای آموزشی برای فعالیت طلاب در

گرایش‌ها و رشته‌های مختلف

حوزه‌های علمیه باید به اقتضای زمان در راستای تخصص‌گرایی قدم بردارند. در این میان لازم است رشته‌های علمی برای طلاب شناسانده شود و به اقتضای استعداد هر طلبه موضوعات و مساله‌های پژوهشی ارائه شود. مجلات واحدهای آموزشی حوزوی ظرفیت مناسبی است که طلاب و فضلاء مدارس در گرایش‌ها و رشته‌های مختلف به ویژه در مقام پاسخگویی به شبهات روز جهان اسلام، خودی نشان داده و مقالات خودشان را در این مجلات چاپ کنند. آموزش روشمند پژوهش و حمایت مادی و معنوی از مجلات واحدهای آموزشی برای توسعه کیفی لازم است انتشار مجله در کنار سایر برنامه‌های پژوهشی و با توجه به اهداف علمی و پژوهشی مورد عنایت قرار گیرد. به عبارت دیگر مجله علمی باید بتواند به سهم خود، اهداف علمی و پژوهش را تحقق بخشد و در ارتباط دقیق با دیگر برنامه‌ها، آنها را نیز تقویت نماید. به عنوان مثال در مدرسه امام خمینی (ره)

ارومیه سعی شده است برای تعدادی از مقالات منتشر شده، نشست‌هایی نیز برگزار گردد تا در این نشست‌ها مؤلفان مقالات به گزارش تحقیقات خود بپردازند و طلاب نیز به نقد و ارزیابی ساختاری، نگارشی و محتوایی و علمی اثر پرداخته و در نهایت مباحث توسط چند تن از داوران جمع‌بندی شود. ایجاد فضای بانشاط نقد و بررسی علمی یکی از ثمرات ارزشمندی است که به نوبه خود می‌تواند به کیفی شدن مقالات نیز کمک کند و طلاب با انگیزه و دقت بیشتر به مطالعه آثار بپردازند. در این میان برنامه منظم برای آموزش روشمند پژوهش، برگزاری دوره‌های مجازی و حضوری برای معاونت‌های برترپژوهشی، تقدیر از مدارس برترپژوهشی در عرصه تولید مجلات به صورت ویژه، فراهم سازی ارتقا رتبه برای مجلات از علمی اطلاع رسانی به علمی ترویجی و علمی پژوهشی، تشویق مقالات برتر طلاب با چاپ مقالات در مجلات علمی پژوهشی، تشویق و اعطای برخی امتیازات به طلاب فعال و نویسندگان مقالات نیز می‌تواند به افزایش کمی و کیفی آثار کمک کند. همچنین حمایت مادی و معنوی برای چاپ مجلات، مرتبط ساختن نشریه با کانون‌های علمی و حتی انجمن‌های علمی و ارتباط طلاب جوان با اساتید و متخصصان و زمینه‌سازی برای استفاده از تجربیات آنان می‌تواند در توسعه مجلات واحد‌های آموزشی موثر واقع گردد.

ایجاد انگیزه علمی و پژوهشی و فراهم سازی بستر آموزش پژوهش محور

رسالت مهم حوزه‌های علمیه به عنوان یکی از مهمترین مراکز تولید علم پروراندن محققان و پژوهشگران علوم دینی است. برای رسیدن به این رسالت چاره‌ای جز ترویج اخلاق و روحیه علمی و حمایت از دانش پژوهان در جهت ارتقای بینش و منش علمی در بین طلاب نیست. در این میان مجلات علمی واحدهای آموزشی بستر مناسبی برای طلاب جوان هستند تا در کنار آموزش، پژوهش کنند و با شیوه‌های نگارش و اصول نگارش متون علمی نیز آشنا شوند. به عبارت دیگر می‌توان گفت راه‌اندازی مجلات علمی در واحدهای آموزشی تلاشی است برای آموزش پژوهش محور و اگر به علاقمندی‌ها و استعداد‌های طلاب نیز در یافتن موضوعات و نگارش مقالات توجه شود، می‌توان به هدایت تحصیلی و بارور شدن توانایی‌های آنان نیز

کمک شایانی کرد.

اگر مجلات علمی در مدرسه به درستی مدیریت شوند، می‌توان انگیزه علمی و پژوهشی را در طلاب ایجاد و تقویت نمود و از آنجا که چاپ مقاله در مجله مراحل مشخصی دارد، همین امر می‌تواند زمینه خوبی برای آشنایی طلاب با مهارت‌های لازم باشد. ارائه مقاله در نشست‌های علمی توان ارائه طلاب را بالا برده و می‌توانند اصول و اخلاق نقد و پاسخ به منتقد را نیز تمرین کنند.

بنابراین، مجلات و فصلنامه‌های علمی نقش موثری در ایجاد انگیزه برای ترویج مسائل پژوهشی دارد. طبیعی است که در مراکز آموزشی و پژوهشی لازم است فعالیت‌های پژوهشی مدارس انعکاس یابد. از جمله مواردی که می‌توان در جهت نقش مجلات در ترویج پژوهش بیان کرد عبارتست از انعکاس آسیب‌ها و چالش‌های پژوهشی، فراهم سازی بستری برای آموزش روش پژوهش و زیر بناهای پژوهشی، بیان مسائل پژوهشی مورد ابتلا در جامعه، آگاهی از پیشرفت‌های علمی مراکز علمی، کم کردن شکاف علمی با جوامع پیشرفته و رفع نیازها و شبهات روز جامعه است.

جایگاه مجلات در فرهنگ سازی پژوهش در میان طلاب

مجلات علمی به سهم خود می‌توانند بستری برای آموزش پژوهش فراهم آورند و روحیه و نشاط علمی را در بین طلاب تقویت نمایند.

مجلات واحدهای آموزشی انگیزه خوبی برای طلاب جوان و پژوهشگران علوم دینی ایجاد می‌کنند؛ تا آنها مهمترین چالش‌ها و موضوعات تحقیقی را در مجلات و فصلنامه‌های علمی بیان کنند. همچنین جایگاه مجلات در تربیت طلاب پژوهشگر زمانی فهمیده می‌شود که در مجلات برای فرهنگ سازی پژوهش در میان طلاب و ایجاد روحیه تحقیق، تعاون، همکاری و فعالیت‌های تیمی طلاب مثل کانون‌های علمی قدمی برداریم. لذا با استفاده از مجلات آموزشی می‌توان این روحیه را در طلاب جهت پیشرفت پژوهش تقویت کرد.

آشنا کردن طلاب با برخی موضوعات، مسائل و شبهات

در نگاه اول نباید انتظار داشت طلاب جوان به مسائل و چالش‌های علوم بپردازند

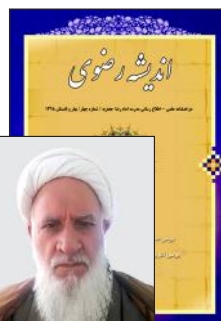
و احیاناً بتوانند نظریه‌ای ارائه کنند یا مشکلات اساسی فرهنگ، اجتماعی و ... مسائلی را حل کنند. چرا که طلاب جوان در حال آموختن هستند مجلات علمی در مدارس نیز وسیله‌ای است برای بهتر یادگرفتن و تمرین پژوهش.

با این حال می‌توان طلاب را با برخی از موضوعات، مسائل و شبهات آشنا کرد. مثلاً با هماهنگی‌های لازم، می‌توان پاسخ به برخی از سوالات دانش‌آموزان را به طلاب واگذار کرد تا در مورد آنها تحقیق کنند و مقاله علمی بنویسند. با این کار می‌توان روحیه مسئولیت‌پذیری علمی را به طلاب آموخت و به کیفی شدن آثار نیز کمک کرد. البته تمام این مراحل باید تحت نظارت معاون پژوهش و اساتید باشد. در این صورت مجلات واحدهای آموزشی می‌توانند ضمن نوآوری در ارائه مطالب بسیاری از مشکلات علمی را در قالب‌های کلامی، اخلاقی و غیره جامعه را حل کند.

توجه به نیازهای پژوهشی نهادها و سازمان‌های مختلف کشور

توجه به علایق و روحیات علمی طلاب بسیار مهم است و پژوهش باید با انگیزه درونی و دغدغه محقق انجام گیرد و در تامین محتوا و موضوعات به اهداف علمی و مورد انتظار مواد درسی در هر پایه و مقطع تحصیلی توجه شود. چرا که پژوهش نباید در عرض آموزش و بی‌تفاوت به آن باشد. بلکه پژوهش باید بتواند آموزش را تعمیق کرده و کاربردی کند.

موضوعات و مسائل علوم و دانش‌های حوزوی و نیازهای جامعه و نهادهای مختلف نیز با عنایت به سطح علمی و توان طلاب می‌تواند در تامین محتوای مجلات مورد توجه قرا گیرد. لذا باید نیازهای پژوهشی نهادها و سازمان‌های مختلف کشور که متولیان امور جامعه هستند را مورد توجه قرار داد. به عنوان مثال نیازهای اقتصاد اسلامی، روان‌شناختی، شناخت شبهات مطرح و ارائه راهکارهای مناسب جهت پاسخگویی، مدیریت اسلامی جامعه را با طلاب و فضلا در میان گذاشت تا با افکار و ایده‌های نو به حل مشکلات علمی بپردازند.

* پژوهش عامل شکوفایی مدارس حوزوی

حجت الاسلام والمسلمین حسینعلی دهقانی

مدیر مسئول مجله اندیشه رضوی

پرداختن به رشته‌های علمی برای پژوهش هدفمند و تربیت طلاب

صاحب نظر و محقق

هدف و انگیزه مجلات در واحدهای آموزشی بکارگیری اساتید و طلاب در جهت تحقیق و پژوهش و خلق آثار مفید علمی است که می‌توان طلاب را به دسته‌های چند نفری تقسیم نمود و هر دسته‌ای را تحت مدیریت یکی از اساتید در جهت پژوهش بکارگیری کرد. برای اینکه پژوهش هدفمند و دارای نتیجه علمی باشد هر دسته‌ای را در یک موضوع خاص علمی به عنوان مثال فقهی، اصولی، کلامی مشغول نمود که این مجلات پیوسته ادامه پیدا کند تا با گذشت زمان و در نتیجه کار تحقیقی طلاب در یک رشته خاص، محقق و صاحب نظر پرورش دهد.

تهیه سرفصل پژوهشی برای انگیزه بخشی و رغبت بیشتر طلاب به پژوهش

برای توسعه مجلات واحدهای آموزشی می‌توان سرفصلی در معاونت پژوهش مدارس در نظر گرفت که برای کار پژوهشی طلاب جایگاهی قائل بود و رغبت طلاب

را در انجام کار پژوهشی تشویق و دارای انگیزه نماید، همان انگیزه‌ای که بزرگان حوزه حتی در بستر بیماری دست از کار تحقیق و نوشتن بر نمی‌داشتند.

به کارگیری فکر و خلاقیت طلاب با تشویق‌های جذاب و نشر مطالب مفید

در مجلات

اصولاً زمانی می‌توان کار پژوهشی را در مدارس علمیه سروسامان داد که طلاب دارای انگیزه باشند و به صرف در نظر گرفتن چند نمره در امور پژوهشی نمی‌توان طلاب را دارای انگیزه نمود، بلکه با جمع‌آوری مطالب مفید و نشر آنها در مجلات و تشویق‌های جذاب زمینه‌ای برای به کارگیری فکر و خلاقیت طلاب می‌توان به پژوهش مطلوب دست یافت.

با تعیین شاخص‌های علمی برای مجلات می‌توان از نوآوری و خلاقیت طلاب در تربیت طلاب پژوهشگر موفق بود.

موضوع سبک زندگی و مسائل مبتلا به جامعه باب شکوفایی پویا در

مدارس

با ورود طلاب به عرصه پژوهشگری و نویسندگی موضوعات مختلف را برای طلاب در زمینه سبک زندگی اسلامی و مسائل مبتلی به جامعه می‌توان باب شکوفایی پویا در مدارس را باز نمود و طلاب را در عرصه‌های مختلف زندگی مردم وارد نمود که هم اثر تربیتی آن برای خود طلاب و خانواده‌ها و هم نقشی در زندگی مردم داشته باشند.

انتشار مفاد بیانیه گام دوم در مجلات واحدهای آموزشی

به نظر می‌رسد با توجه به شروع چهل سالگی دوم انقلابی و بیانیه گام دوم از سوی مقام معظم رهبری «مَدَّظَلَه» که خطاب آن به نسل جوان است می‌توان طلاب را وارد بحث مفاد گام دوم نمود و برای هر بندی از آن بیانیه فصلی برای پژوهش طلاب باز نمود و در نتیجه از اثراتی که طلاب تهیه می‌کنند در مجلات مدارس انتشار و نتیجه چند نشریه را به صورت کتاب به جامعه عرضه نمود.

* مجلات علمی انگیزه توسعه پژوهش

حجت الاسلام و المسلمین محمد جواد بوربور

سردبیر مجله رواق فقاہت

برطرف کردن نیازهای حکومت اسلامی با تولید علم در قالب مجلات

اگر مدرسه سالی را سپری کند و محصول علمی به ویژه مجله نداشته باشد، آن سالش خسارت بار خواهد بود. تولید مقاله و آثار علمی از دو جهت قابل طرح است: الف) بعد اعتقادی: طبق حدیث: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جَمَعَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ النَّاسَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ وَوُضِعَتِ الْمَوَازِينُ فَتَوَزَنَ دِمَاءُ الشُّهَدَاءِ مَعَ مِدَادِ الْعُلَمَاءِ فَيَرْجَحُ مِدَادُ الْعُلَمَاءِ عَلَى دِمَاءِ الشُّهَدَاءِ؛ مداد علماء موضوعیت دارد لذا اگر عالم بروز علمی نداشته باشد حاصل مصدر علم را ایجاد نکرده، در حالی که این حاصل مصدر علم (مداد العلماء) بر خون شهید ترجیح دارد و حافظ دین و خون شهید است.

ب) بعد انقلابی: اگر عالم انقلابی، مسلح به صلاح علمی و ذو اثر علمی نباشد به بی سوادی متهم خواهد شد و از طرفی برطرف کردن نیازهای حکومت اسلامی نیاز به تولید علم دارد که یکی از قالب‌های آن مجلات خواهد بود.

مجلات باعث ایجاد انگیزه در پژوهش

اگر برای طلاب و اساتید مجله جداگانه‌ای ایجاد شود و طلبه یا استاد می‌بینند مقاله‌اش در مجله مدرسه چاپ شده، انگیزه او برای ادامه پژوهش مضاعف می‌شود و اعتماد به نفس لازم برای پژوهش را خواهد داشت.

مقاله در واقع اثر تولیدی یک فرد است و او سعی می‌کند تا حد امکان این اثر ابرومند باشد، لذا به بحث نشانه‌های و استانداردهای پژوهش توجه کرده و مقالات بیشتری ارائه می‌کند و موضوعات جدیدتر مورد کاوش قرار خواهد گرفت و ابعاد جدید از مسائل مورد نیاز جامعه بررسی خواهد شد.

در زمینه تامین محتوای مجلات، طلاب نخست باید موضوعات دروس متداول فقهی و اصولی و رجالی را کار کنند و با کسب توانمندی علمی بیشتر، به موضوعاتی درباره امنیت و اقتصاد و ... بپردازند.

* مجلات علمی عامل شروع پژوهش‌های نوین

حجت الاسلام و المسلمین مهدی خیاط زاده

سر دبیر دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی نگاه

مجلات پژوهشی زمینه نشر تحقیق‌های جدید و نقد و بررسی مقالات در

یک رشته علمی

مجلات علمی واحد آموزشی، بستری مناسب برای تقویت رشته‌های علمی واحدهای آموزشی هستند و وجود چنین مجلاتی، شرط کافی برای این مهم نیست، بلکه باید در کنار آن، طلاب به درستی با شیوه و چگونگی پژوهش در رشته مربوط به خود نیز آشنا شوند.

تقویت یک رشته علمی مانند فقه و اصول، در سه محور قابل تصور است:

۱. تاریخچه مسأله فقهی و اصولی که تاثیر مستقیمی در فهم مسأله دارد؛
۲. تقریر مناسب از مسأله و ادله آن؛
۳. توسعه حدود بحث و نوآوری در آن.

یک پژوهش مناسب، باید حداقل مشتمل بر دو محور اول از این محورها باشد. لذا یک مقاله پژوهشی، حداقل در دو محور باعث تقویت یک رشته علمی می‌شود. مجلات پژوهشی افزون بر نشر تحقیق‌های جدید در یک رشته خاص، زمینه را برای

نقد و بررسی این مقالات فراهم می‌کند که یک مزیت دیگر برای آنها به شمار می‌رود.

توسعه کمی و کیفی مجلات با برگزاری جشنواره و آموزش شیوه‌های

پژوهشی

کیفیت یک مجله پژوهشی مرهون کیفیت مقالات آن است. کیفیت یک مقاله پژوهشی نیز وابسته به مهارت پژوهشگر است. بنابراین، برای توسعه کیفی یک مجله علمی در واحد آموزشی، باید شیوه‌های پژوهش، آموزش داده شوند. البته، تدریس خشک کلاسی این شیوه‌ها، باعث کاهش خروجی آن می‌شود، لذا بهترین شیوه، آموزش ضمن پژوهش است، به این معنا که چند طلبه زیر نظر یک استاد پژوهشگر در ضمن انجام یک پروژه تحقیقاتی با مراحل پژوهش نیز آشنا شوند. اما توسعه کمی یک مجله، از طریق برگزاری جشنواره‌های پژوهشی، تعریف کارگروه‌های پژوهش جمعی و مانند آن، قابل حصول است.

مجلات پژوهشی باعث پدید آمدن پژوهش‌های جدید

پژوهش به هدف معلوم کردن یک مجهول صورت می‌پذیرد. لذا ابتدا باید مسأله‌ای در ذهن پژوهشگر شکل بگیرد و این مسأله باعث دغدغه فکری او شود، تا پژوهش آغاز شود. یکی از راه‌های تشکیل یک مجهول در ذهن پژوهشگر، کارهای پژوهشی قبلی است. در هر اثر پژوهشی از زاویه‌ای خاص به یک موضوع نگاه می‌شود و حکمی از احکام موضوع مورد بررسی قرار می‌گیرد. طرح این مسأله و پاسخ به آن می‌تواند زمینه طرح سوالات و مسائل جدیدی را برای موضوع پژوهشی به همراه داشته باشد. این مسائل جدید می‌توانند توسط پژوهشگران دیگر تعقیب شوند. بر این اساس، مجلات پژوهشی افزون بر نشر پژوهش‌های صورت گرفته، مسائل جدید پیرامون موضوعات آن پژوهش‌ها را نیز در اختیار خوانندگان قرار می‌دهند و از این رهگذر باعث پدید آمدن پژوهش‌های جدید می‌شوند.

آموزش عملی پژوهشگران مبتدی و ایجاد انگیزه برای انجام پژوهشی نو

مجلات علمی در دو محور برای تربیت پژوهشگر نقش آفرینی دارند:

محور اول: ارائه گزارش فعالیت‌های انجام شده و انجام نشده پیرامون یک موضوع؛

محور دوم: ارزشیابی و داوری مقالات ارسالی برای مجله.

توضیح این دو محور: یکی از موانع مهم در پژوهش، نداشتن مساله است. این امر باعث می‌شود که یک طلبه و دانشجو، در تعیین موضوع خود حیران شده و در نهایت، از اصل پژوهش منصرف شود و یا به کارهای کلیشه‌ای رو آورد. مجلات عملی با طرح مسائل جدید برای پژوهش می‌توانند، پژوهشگران مبتدی را از این حیرت بیرون آورده و انگیزه او را برای انجام کاری نو، دو چندان کنند. از طرفی، ارزشیابی داورانی که خود از پژوهشگران کارکننده هستند، آموزشی عملی برای پژوهشگران مبتدی است و ایشان از رهگذر انتقادات داور مقاله، می‌توانند با بسیاری از نکات مهم شکلی و محتوایی آشنا شوند.

احاطه علمی پژوهشگر به موضوع پژوهش سهم بسزایی در رشد جامعه و حل مسائل جامعه و نظام دارد.

مجلات واحدهای آموزشی دارای سطوح مختلفی هستند و هر سطحی نیز کارکرد مخصوص به خود را دارد. به طور مثال، مجلات مربوط به طلاب و دانشجویان مبتدی، از سطح محتوایی نازلی برخوردارند و کارکرد آنها نیز بیش از آنکه حل مساله باشد، آموزش پژوهش است. لذا توقع حل مسائل جامعه و نظام از این سطح، توقعی نابجا است. اما مجلات مربوط به دانش‌آموختگان یک مرکز تخصصی، سطح بالاتری دارند و بر همین اساس نیز کارکرد آنها نیز ارائه نوآوری‌های مربوط به آن علم است. یک بخش از این نوآوری‌ها می‌تواند ناظر به حل مسائل جامعه و نظام باشد. پژوهشگری که به موضوع پژوهش خود، احاطه علمی دارد و با شیوه‌های پژوهش نیز آشناست، قطعاً می‌تواند مسائل جامعه و نظام را که مرتبط به رشته علمی اوست، محور کار پژوهشی خود قرار دهد و سهمی بسزا در رشد جامعه داشته باشد.

مسائل جدید علوم، محور کارهای پژوهشی

با توجه به سطوح مختلف مجلات و کارکردهای اختصاصی هر سطح، محتوای

این مجلات نیز باید متفاوت از یکدیگر باشد. برای مجلات مربوط به طلاب مبتدی، پژوهش باید پیرامون مطالب موجود در کتاب‌های درسی باشد. به طور مثال در سه سال اول حوزه، پژوهش‌ها باید ناظر به موضوعات مطرح در علم صرف، نحو، بلاغت و در سطح علمی کتاب درسی باشند. در سه سال دوم نیز پژوهش‌ها باید ناظر به عناوین مطرح در کتاب لمعه و اصول فقه و در سطح همان کتاب باشند. اما برای مجلات مربوط به دانش‌آموختگان یک رشته، پژوهش‌ها باید صبغه نوآوری به خود گرفته و از حدود کتاب‌های درسی فراتر روند. در این مرحله باید مسائل جدیدی که ذیل عناوین یک علم مطرح می‌شوند، محور کار پژوهشی قرار گیرند. به طور مثال، مسائل مربوط به فقه تربیت، فقه پول، فقه بورس و مانند آن، در رشته فقه قابل طرح هستند. در رشته اصول فقه نیز موضوعات تطبیقی بین اصول فقه شیعه و فلسفه زبان اندیشمندان غربی مطرح شود.

* پژوهش و کمبود آن در مدارس حوزوی

حجت الاسلام والمسلمین محمدصادق فاضل

سر دبیر مجله دوفصلنامه علمی گام

مجلات حوزوی و ایجاد انگیزه مقاله‌نویسی در طلاب

انتخاب رشته یکی از معضلات بزرگی است که همواره طلاب، مسئولان و برنامه‌ریزان را به چالش کشیده است. تنها نقطه‌ای که همگان بر آن اتفاق نظر دارند این است که طلبه باید رشته‌های مختلف را تست کند و در هر رشته، مطالعاتی داشته باشد تا بتواند آگاهانه رشته علمی خود را برای ادامه تحصیل انتخاب کند. به نظر می‌رسد یکی از بهترین راه‌ها برای آشنایی یک طلبه، نوشتن مقاله در آن رشته باشد، چرا که طلبه در پژوهش الزام می‌شود یک مسئله از آن دانش را به طور عمیق بررسی کند و با روش پژوهش در آن رشته آشنا شود. از همین رو، راحت‌تر می‌تواند متوجه شود که به آن رشته علاقه دارد یا خیر. از آنجا که مجلات حوزوی، یکی از بهترین راه‌هایی است که می‌تواند در طلبه انگیزه مقاله‌نویسی ایجاد کند، به نظر می‌رسد که طلبه یک قدم به انتخاب رشته نزدیک‌تر شود.

راهکارهای توسعه کمی و کیفی مجلات واحدهای آموزشی

باید توجه داشت که برای انتشار یک مجله، اولاً به تعدادی مقاله نیاز است که از

لحاظ شکلی و محتوایی در حد قابل قبولی باشند؛ ثانیاً معاون پژوهش مدرسه باید هم‌تی به خرج دهد تا آن مقالات را در قالب مجله منتشر کند.

با توجه به پیگیری معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه برای پررنگ‌تر شدن پژوهش درسی در مدارس علمیه، نیاز اول تا حدودی برطرف می‌شود و امید است که در پایان سال تحصیلی، مدارس تعداد مشخصی مقاله داشته باشند تا از میان آنها بهترین مقالات را گزینش کنند و در مجله منتشر شود.

اما متأسفانه، غالب واحدهای آموزشی، یا معاون پژوهش ندارند و یا بر اساس ضوابط، فعالیت‌های پژوهشی مدرسه به عهده معاون آموزش است. به خاطر همین، مجله مدرسه فاقد متصدی خواهد بود، در صورتی که شروع به کار یک مجله آموزشی کاری بسیار سخت، طاقت‌فرسا و پیچیده است، و به ساعت‌ها تلاش و زحمت نیاز دارد تا به مرحله انتشار برسد.

انگیزه بخشی مجلات واحدهای آموزشی برای انجام پژوهش

انسان ذاتاً موجودی کمال طلب است و همواره تلاش می‌کند تا به جایی برسد. البته هر شخصی کمال را در چیزی می‌داند؛ کمال یک نفر شهرت است، کمال یک نفر ثروت است، کمال یک نفر قدرت است و ...

از آنجا که مجلات واحدهای حوزوی شهرت را برای طلبه به ارمغان می‌آورد، می‌تواند برای طلابی که شهرت را کمال خود می‌دانند انگیزه خوبی برای انجام پژوهش ایجاد کند. البته، مقالات طلاب، اگر در مجله واحدهای حوزوی و یا غیر آن منتشر شود، کمالات دیگری را نیز برای طلبه به دنبال دارد، از جمله برای او ثروت، قدرت، معنویت، ثواب و ... می‌آورد؛ اما از آنجا که طلبه نسبت به این مسئله اشراف ندارد، این وظیفه معاون پژوهش واحد آموزشی است تا این فواید را برای طلاب تشریح کند، ان شاء الله که تأثیر مثبتی داشته باشد.

مجلات واحدهای حوزوی سنگ بنا و از قدم‌های نخستین برای تربیت پژوهشگر

پژوهش موتور محرک پیشرفت و توسعه کشور محسوب می‌شود. اما همانطور که مستحضرید، پژوهش یکی از سخت‌ترین فعالیت‌های حوزوی است. از همین

روست که تسلط بر پژوهش و رسیدن به درجه پژوهشگری سال‌ها تمرین، تکرار، ممارست، همت عالی و ... نیاز دارد. اما بالاخره این مسیر را باید از جایی شروع کرد که بهترین زمان و مکان برای شروع مسیر سخت و طولانی پژوهشگر شدن، ابتدای ورود به حوزه و واحدهای آموزشی و مدارس علمیه است.

پس مجلات واحدهای آموزشی، با تأثیری که در ایجاد انگیزه در طلاب دارند، تأثیر زیادی در تربیت پژوهشگر دارند.

طلبه با تلاش در عرصه پژوهش و آشنایی با مبانی دین اسلام، توان حل مسائل جامعه و نظام را به دست خواهد آورد.

نکته بسیار مهمی که درباره مدیریت پژوهش در واحدهای آموزشی وجود دارد این است که طلبه‌ای که در آغاز راه طلبگی و دین‌شناسی است، هنوز بر مسائل دینی آشنا نشده است تا بتواند به وسیله پژوهش، آموزه‌های اصیل دینی را از منابع آن استنباط کند. از این رو، مقاله‌ای که طلبه در سال‌های ابتدایی تحصیل خود تولید می‌کند، یک مقاله تمرینی است، برای تمرین پژوهش و کارورزی مقاله‌نویسی و بدیهی است که طلبه برای تمرین پژوهش باید با موضوعات بسیار ساده و کاملاً تکراری آغاز کند تا به مسیر پژوهش مسلط شود. در این صورت است که پس از سال‌ها تلاش در عرصه پژوهش و همچنین، آشنایی با مبانی دین اسلام، توان حل مسائل جامعه و نظام را به دست خواهد آورد.

در نتیجه نمی‌توان از طلبه مبتدی انتظار داشت تا بتواند برای حل مسائل جامعه و نظام پیشنهاد خاصی ارائه دهد و در این عرصه به جامعه کمکی داشته باشد؛ و از آنجا که مجلات واحدهای حوزوی برای منعکس کردن این گونه مقالات است، پس انتظار حل مسائل جامعه و نظام از مجلات واحدهای آموزشی، دور از واقع به نظر می‌رسد.

تنوع دانشی مقالات سبب کمرنگ شدن مجلات مدارس آموزشی

انتخاب موضوع تحقیق شرایطی دارد که اولین آنها علاقه محقق است. در مشاوره انتخاب موضوع، باید طلاب را به گونه‌ای راهنمایی کرد که به سمت علاقه دانشی

خود گام بردارد و در آن زمینه به تحقیق و پژوهش بپردازد. همین مسئله، و تنوع دانشی مقالات، سبب می‌شود که کمتر مدرسه‌ای بتواند مجله تخصصی منتشر کند. نهایتاً اینکه نشریه را ویژه‌نامه‌ای کنند. بدین معنا که هر شماره از مجله را به یک موضوع اختصاص دهند. و برای این کار، مقالات طلاب را دسته‌بندی دانشی کنند و مقالات هر دانش را در یک شماره منتشر نمایند. البته، اگر تعداد مقالات کم است، می‌توانند از مقالات سال قبل طلاب نیز استفاده کنند. در این صورت، در طول دو یا سه سال، می‌توانند در هر رشته حوزوی، چندین مقاله داشته باشند که قابلیت چاپ در یک ویژه‌نامه را داشته باشد.

* حمایت از پژوهش علمی در مدارس

حجت الاسلام والمسلمین احمد صالحی

مدیر مسئول مجله رحیق

مجلات باعث اشتیاق طلاب به علم آموزی و رسیدن به مقامات علمی

با توجه به اینکه طلاب، مجلات مدارس را مطالعه می‌کنند، روش مقاله نویسی و تازه‌های نظریات را می‌بینند و بعضاً با روش و منش اساتید و علمای خلف و سلف آشنایی پیدا کرده و خدمات آنها را یاد می‌گیرند، اشتیاقی در آنها پیدا می‌شود تا در علم آموزی و رسانیدن خویش به مقامات علمی جدی‌تر باشند و همچنین طبعاً شوق نوشتن مقالات علمی در آنها پدید می‌آید و روش مقاله نویسی از دیگران را یاد می‌گیرند و در راستای مطالعه و یافتن مطالب علمی تلاش می‌کنند و این امور سبب می‌شود روز به روز اطلاعات خود را افزون نموده و از نظر بنیه علمی قوی‌تر باشند.

توسعه مجلات واحدهای آموزشی با حمایت‌های مادی و معنوی

نظر به اینکه هر انسانی، به‌ویژه در سنین جوانی، فطرتاً مطرح شدن در جامعه را می‌پسندد، جوان است و جویای نام و تعریف انام. جز اولیاء الله که از این کار فرار می‌کنند. روی این مبنا ارزش قائل شدن و مسئولیت دادن و تشویق نمودن لفظی و مادی و معنوی و چاپ کردن مقالات بهتر آنها راهکارهای مناسب برای توسعه

مجلات واحدهای آموزشی از نظر کیفی و کمی خواهد بود .
مجلات در ترویج پژوهش بین طلاب و آموزش روش پژوهیدن و یافتن مطالب و موضوعات قطعاً مفید و موثر هستند و نقش بسزایی دارند .

تربیت پژوهشگر طلبه با مقاله نویسی در مجلات واحدهای آموزشی

ورود طلاب به مقاله نویسی در مجلات واحدهای حوزوی، سبب پخته تر شدن و تربیت یافتن آنان می گردد.

اگر مسئولیا امر، بصیرت لازم را برای طلاب به وجود آورند و بتوانند با انحاء مختلف طلاب را توانمند تربیت کرده و پای کار بیاورند، مجلات واحدهای آموزشی در حدّ خویش خیلی از مسائل و مشکلات جامعه و نظام را می توانند حل کنند .

تامین محتوای مجلات با برگزاری سمینار و کرسی های آزاد اندیشی

مسئولین امور حوزوی می توانند با برگزاری سمینارها و میزگردها و کرسی های آزاد اندیشی و تشویق های لازم، موضوعات زیادی را برای تامین محتوای مجلات فراهم آورند و به نظر می رسد موضوعاتی نظیر: نظام خانواده، علل افزایش طلاق و گسستن نظام خانواده، چگونه تربیت یافتن فرزندان و مشکلات اجتماعی همانند مهاجرت از روستاها به شهرها، به وجود آمدن حاشیه نشینی در شهرهای بزرگ و عواقب سوء آن، راهکار حل مشکل غرب گرایی، کشف حجاب، تشبه به غیر مسلمان به عنوان مدرنیته و فساد این موارد و اصلاح نظام بانکی و حل مشکلات نظام حوزوی در ابعاد مختلف می تواند موضوعاتی به روز برای پژوهش باشند .

* محلات علمی باعث رشد طلاب جوان

حجت الاسلام والمسلمین محمدتقی رمضانی

سر دبیر مجله خاتم

مجلات الگوی مناسب نوشتاری برای طلاب جهت ارائه مقاله

اگر مقالات و مجلات با راهکارهایی علمی و در چارچوب قوانین پژوهشی نوشته و ثبت شوند در چند جهت اثر گذار خواهد بود.

۱. الگوی مناسب نوشتاری برای طلاب جهت ارائه مقالات، به ویژه اگر این مجلات متنوع بوده و در علوم پایه مثل ادبیات و منطق و سایر علوم باشند بیشتر باعث دست به قلم شدن طلاب از همان پایه‌های ابتدایی حوزه می‌شوند و گسترده علمی جهت نوشتن هر چه بهتر مقالات پیدا می‌شود.

۲. مجله پژوهشی باعث آشنایی طلاب عزیز با موضوعات مختلف علی‌الخصوص با رویکرد تحلیلی و مسئله محور است که خود نیرو محرکه‌ای برای دست به قلم شدن است.

۳. احساس توانمندی جهت دست به قلم شدن. یکی از معضلات اولیه و اساسی طلاب که تا سال‌ها در میان آنها باقی می‌ماند ترس از دست به قلم شدن است. طلبه فکر می‌کند که توانمندی لازم را جهت نوشتن اثر آن هم در چارچوب قوانین را ندارد، ولی وقتی مجلات را که توسط طلاب از سطوح مختلف مقاله دارد، می‌بیند ترس از

او زدوده می‌شود.

۴. آشنایی با منابع بسیار و لو اجمالی خود مشوقی جهت مراجعه به آن منابع است.

راهکارهای توسعه کمی و کیفی مجلات پژوهشی

کیفیت مجلات بستگی به مقالات طلاب دارد و کیفیت مقالات چند چیز اساسی است:

۱. آموزش صحیح و فراگیر مقاله نویسی در حوزه‌ها مخصوصا به صورت کارگاهی

(البته لازمه این امر پشتیبانی مرکز از بخش پژوهش مدارس با ارسال اساتید مجرب

و صاحب اثر است)؛

۲. ایجاد انگیزه پژوهش در سطوح مختلف آموزشی (پیشنهاد می‌شود به جای کثرت

سرفصل‌های آموزشی برخی از کلاس‌ها با رویکرد پژوهشی برگزار شود)؛

۳. حمایت‌های مادی و معنوی مناسب از صاحبان اثر؛

۴. اعتماد سازی برای طلاب با برگزاری پررنگ جشنواره‌ها (همچون جشنواره علامه

حلی) چرا که با افول سازکارهای جشنواره برخی دوستان طلبه آن اشتیاق اولیه خود

را از دست داده‌اند

وقتی طلاب روی خوش نشان دهند خود به خود تعداد مقالات خوب بالا می‌رود

و دست مسئولان جهت انتشار مجلات بازتر خواهد بود و در راستای توسعه نشریات،

علمی تخصصی کردن مجلات در حوزه‌های مختلف ادبیاتی و عقلی و فقهی و اصولی

و غیره اثرگذار خواهد بود.

اثر مجلات آموزشی در حل مسائل نظام

نکته مهم و بدون تعارف اینکه موضوعات مطرح شده در بسیاری از مجلات

علمی ناظر به مشکلات جامعه نیست، بلکه در حدّ یک تئوری و بعضا دور از دسترس

است. و برخی از مجلات اگر چه سعی بر نوگرایی در ارائه محتوا دارند ولی تکرار

مکررات بی مورد، اشتیاق افراد را کم‌رنگ می‌کند.

نکته بعد اعتماد به برخی طلاب توانمند ولی ناشناخته در مدارس علمیه سطح

کشور است که عرصه ارائه موضوعات مهم مرتبط با شاکله نظام و قلم فرسایی طلاب

توانمند که لازمه آن تمرکز زدایی از قم و اعتماد بر حوزه شهرستان هاست.

* مجلات علمی عرصه تمرین پژوهش

حجت الاسلام و المسلمین مصطفی حسنی

سر دبیر مجله ترجمان

مجلات عرصه تمرین عملی و کاربردی

فعالیت طلاب در این مجلات به منزله تمرین عملی آموخته‌ها خواهد بود و مباحث فقهی و اصولی، ادبیاتی، کلامی و... از جنبه تئوری بودن به جنبه عملی و کاربردی تغییر پیدا می‌کند و به تثبیت مباحث در ذهن طلبه کمک شایانی می‌کند.

توسعه کیفی مجلات با آموزش پژوهش محور

توسعه کیفی را با در نظر گرفتن شرایط بر توسعه کمی ترجیح می‌دهم. قطعاً آموزش روش‌های پژوهش و تحقیق به صورت جدی و پژوهش محور شدن دروس خود به خود منجر به توسعه کیفی مجلات خواهد شد.

دلایل اصلی ناکارآمدی پژوهش، عدم انگیزه و آشنایی با روش‌های پژوهش

مجلات واحدهای آموزشی بیشتر جنبه انگیزه‌دهی دارد و نبود آن در کنار عدم آشنایی کافی با روش‌های پژوهش، از دلایل اصلی ناکارآمدی پژوهش در حوزه‌های علمیه است.

افزایش خودباوری طلاب پژوهشگر با ترویج مجلات

ترویج مجلات نقش اساسی در افزایش خودباوری طلاب پژوهشگر دارد و پیشنهاد من این است که مجلات به عنوان رزومه علمی طلاب محسوب گردد.

مجلات واحدهای آموزشی بیشتر جنبه تمرینی دارند.

این مجلات بیشتر جنبه تمرینی دارند بنابراین سطح انتظارات ما نیز باید متناسب با ظرفیت آنها باشد. موضوعات تربیتی، اخلاقی، تفسیری و علوم حدیث از موضوعات معقول در این مجلات است. به دلیل اینکه غالباً به موضوعات اصولی، فقهی و ادبیات عرب و کلامی پرداخته می‌شود.

مجلاتی و اصدی آموزشی

بخش سوم

گزارش جشنواره پنجم

* گزارش فعالیت‌های جشنواره مجلات واحدهای آموزشی

فراخوان و اطلاع‌رسانی

فراخوان پنجمین جشنواره مجلات واحدهای آموزشی که در سال ۹۷-۹۸ در اسفند ۹۸ به مدیران واحدهای آموزشی ابلاغ شد و ۵۹ عنوان مجله در سه سطح علمی از مدارس و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی در این جشنواره شرکت کردند.

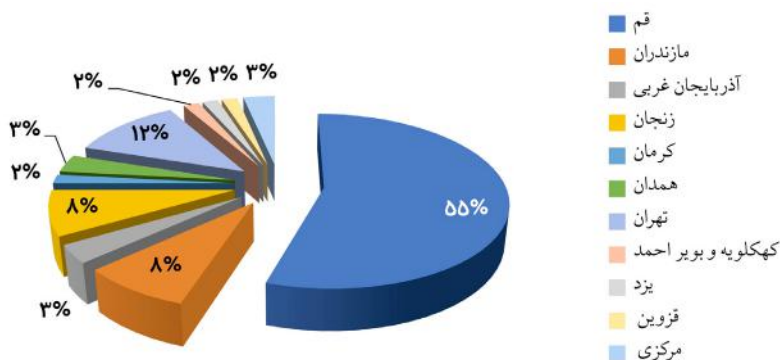
* دریافت، ثبت و طبقه‌بندی آثار

در این دوره ۵۹ عنوان مجله در قالب ۱۵۰ شماره و به تعداد ۱۵۷ نسخه به این جشنواره ارسال شد.

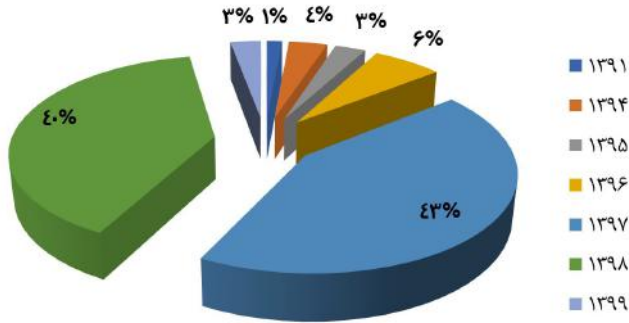
تعداد کل آثار دریافتی جشنواره مجلات علمی واحدهای آموزشی		
تعداد عناوین مجلات دریافتی	شمارگان دریافتی	نسخه‌های دریافتی
۵۹	۱۵۰	۱۵۷

* مجلات دریافتی به تفکیک استان

در این دوره ۵۹ عنوان مجله در قالب ۱۵۰ شماره و به تعداد ۱۵۷ نسخه به این جشنواره ارسال شد.

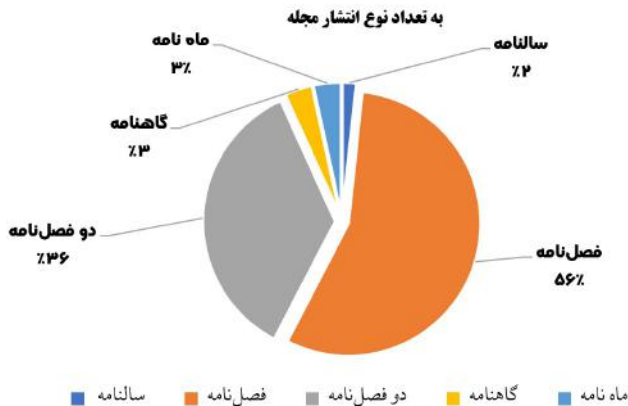
* تفکیک نشریات دریافتی بر اساس سال چاپ

* تعداد مجلات به تفکیک نوع انتشار

مجلات واحدهای آموزشی شرکت کننده در جشنواره از جهت نوع انتشار به چند

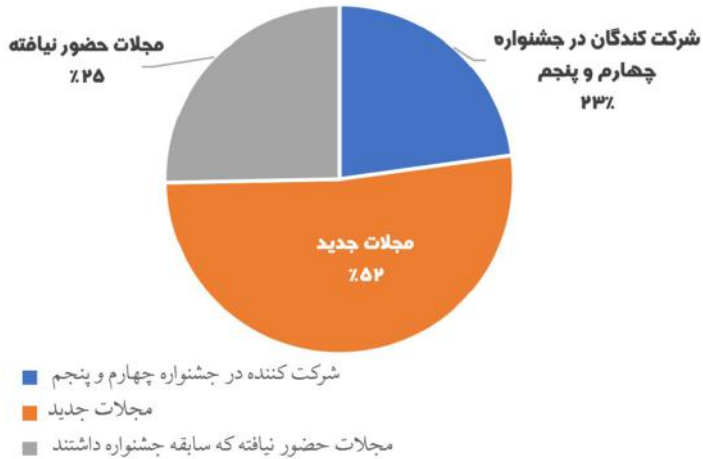
دسته تقسیم می شوند:

۱. گاهنامه
۲. ماهنامه
۳. فصلنامه
۴. دو فصلانه
۵. سالنامه

* تناسب درصد مجلات شرکت کننده در جشنواره چهارم و پنجم

از مجلات شرکت کننده در جشنواره هجده عنوان مجله در جشنواره سابق هم شرکت داشتند و طبق بررسی‌های میدانی بیست عنوان مجله به خاطر مشکلات هزینه‌ای تولید و انتشار، از شرکت در این جشنواره محروم ماندند.

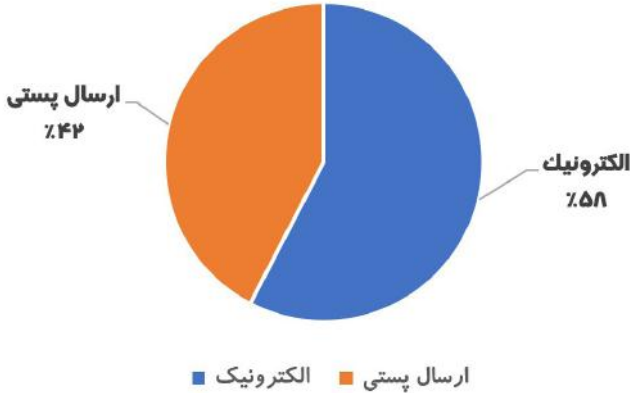
* نسبت شرکت کنندگان جشنواره چهارم در پنجمین جشنواره مجلات

شرکت مجلات دوره‌های قبل و به ویژه جشنواره چهارم در جشنواره پنجم

* شیوه دریافت مجلات و نشریات واحدهای آموزشی

مجلات واحدهای آموزشی به دو روش پستی و الکترونیک دریافت شد.

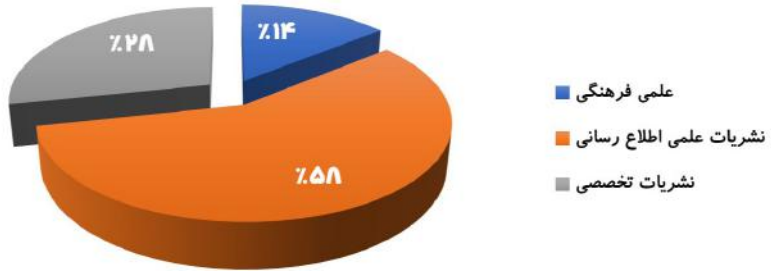

* روش پیگیری دریافت مجلات و نشریات پنجمین جشنواره واحدهای آموزشی

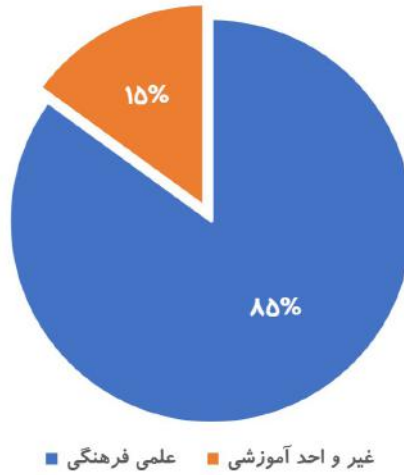
بعد از فراخوان جشنواره به روش های تلفنی، ارسال پیامک و پیام رسان ایستا از طریق معاونین پژوهش استانی، مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی و شرکت کنندگان دوره چهارم جشنواره پیگیری شد.

* تفکیک نوع نشریات با توجه به ثبت پشت جلد

* درصد نشریات خارج شده از فرآیند ارزیابی

* تشکیل کارگروه علمی

کارگروه علمی جشنواره مجلات واحدهای آموزشی با حضور مدیر ترویج پژوهش، کارشناس مسئول محصولات پژوهشی، نماینده مدیریت مطالعات پژوهشی، دبیر جشنواره مجلات واحدهای آموزشی، کارشناس مسئول سطح یک و سفیران هدایت و کارشناس سطوح عالی شش جلسه تشکیل دادند.

* تصمیم سازی کارگروه نسبت به رتبه‌ها

در جلسه ششم کارگروه علمی جمع‌بندی نهایی درباره مجلات برگزیده صورت گرفت و طبق نظر کارگروه مجلات برتر و مجلات شایسته تقدیر معرفی شدند.

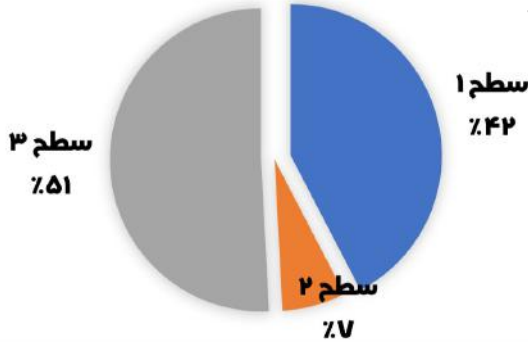
* ارزیابی آثار

ارزیابی در سه سطح، اولیه، ساختاری (شکلی) و محتوایی

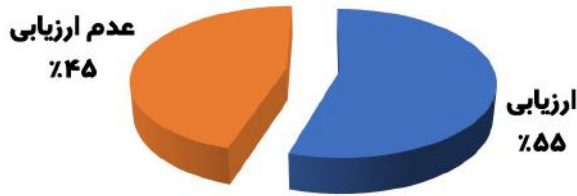
ارزیابی اولیه

تفکیک نشریات براساس سطوح علمی مجلات واحدهای آموزشی

مجلات واحدهای آموزشی براساس سطح علمی مجله در سه سطح یک، دو و سه قرار گرفتند.

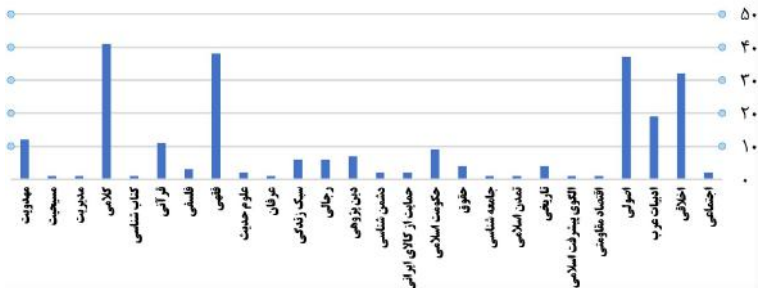

* ارزیابی مجلات به تناسب ساختاری

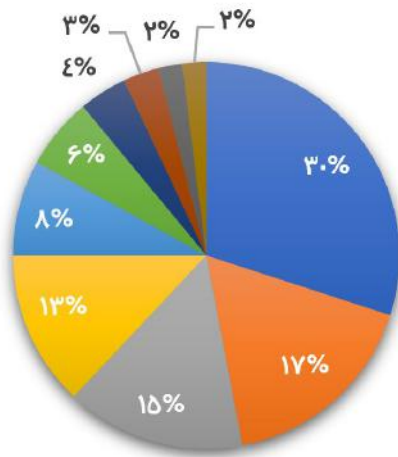

* موضوعات مطرح در مجلات واحدهای آموزشی

ارزیابی بیش از ۲۴۰ مقاله از طلاب واحد آموزشی در موضوعات مندرج در نمودار

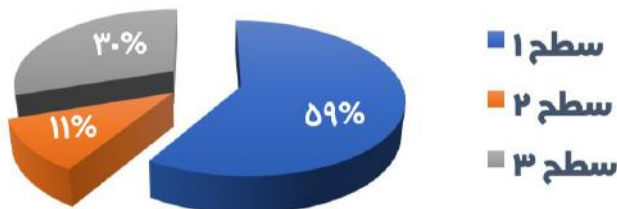

* درصد پراکندگی آثار در گروه‌های علمی

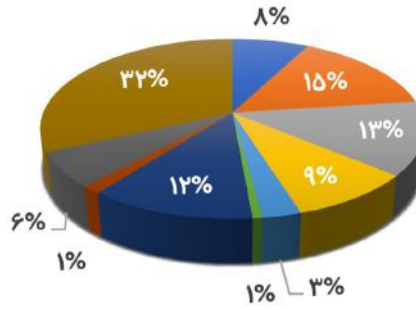

* مقالات بر اساس سطح علمی

مقالات ارائه شده در سه سطح علمی ۱، ۲ و ۳ مورد ارزیابی قرار گرفت.

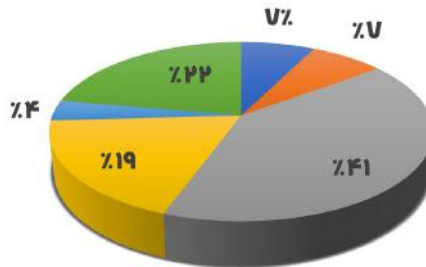
* موضوع مقالات در سطح یک

- تاریخی
- اصول فقه
- ادبیات عرب
- اخلاق و تربیت
- علوم اجتماعی
- قرآن و تفسیر
- فلسفه و منطق
- فقه و حقوق
- حدیث شناسی
- کلام

* موضوع مقالات در سطح دو

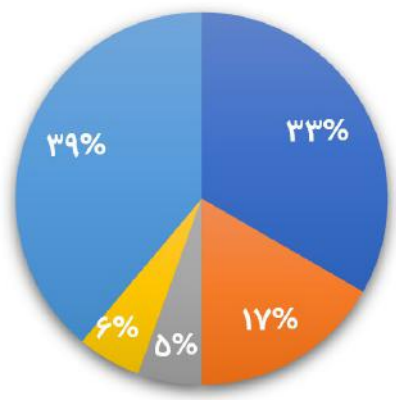
- کلامی
- فلسفه
- فقه و حقوق
- اصول فقه
- اخلاق و تربیت
- علوم اجتماعی

* موضوع مقالات در سطح سه

مقالات ارائه شده مجلات واحدهای آموزشی در سطح سه شامل موارد ذیل می‌شود:

■ مهدویت ■ توحید ■ کلام جدید ■ نبوت ■ امامت

* جمع بندی و ارائه امتیاز در کارگروه

انتخاب رتبه‌های برتر بر اساس درصد امتیاز دریافتی ذیل انجام شد:

- رتبه اول: ۹۰ تا ۱۰۰ درصد
- رتبه دوم: ۸۰ الی ۸۹ درصد
- رتبه سوم: ۷۰ الی ۷۹

مجله علمی و اصدی آموزشی

بخش چهارم

معرفی نشریات

برگزیده جشنواره

اسامی منتخبین پنجمین

ردیف	عنوان اثر	سردبیر یا مدیر مسئول
۱	مجله فاطر	حجت الاسلام و المسلمین اکبر رضوی
۲	مجله پرتو فقاہت	حجت الاسلام و المسلمین حسن جعفرزادہ
۳	مجله رواق فقاہت	حجت الاسلام و المسلمین محمد جواد بوربور
۴	مجله اندیشہ رضوی	حجت الاسلام و المسلمین حسین علی دھقانی (مدیرمسئول)
۵	مجله میثاق اندیشہ	حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمد ملکی نہاوندی
۶	مجله رشد اندیشہ	حجت الاسلام و المسلمین دکتر علیرضا اعتمادی
۷	مجله نگاه	حجت الاسلام و المسلمین مہدی خیاط زادہ
۸	مجله گام اول	حجت الاسلام و المسلمین محمدصادق فاضل
۹	مجله رحیق	حجت الاسلام و المسلمین احمد صالحی (مدیرمسئول)
۱۰	مجله خاتم	حجت الاسلام و المسلمین محمد تقی رمضانی
۱۱	مجله ترجمان	حجت الاسلام و المسلمین مصطفی حسنی

جشنواره مجلات واحدهای آموزشی

مدرسه محل تحصیل	قالب اثر	موضوع اثر	برگزیده
حوزه علمیه ی امام خمینی (ره) ارومیه	فصلنامه	علمی اطلاع رسانی	رتبه ۲ در سطح ۲
مرکز جامع علوم اسلامی ولی امر (عج) قم	دوفصلنامه	علمی تخصصی	رتبه ۲ در سطح ۳
مدرسه فقهی شمس الشموس (ع) قم	فصلنامه	علمی تخصصی	رتبه ۲ در سطح ۳
مدرسه امام رضا (ع) شهر جعفریه قم	دوفصلنامه	علمی اطلاع رسانی	رتبه ۳ در سطح ۱
مدرسه علمیه ی معصومیه (س) قم	فصلنامه	علمی تخصصی	رتبه ۳ در سطح ۱
مدرسه علمیه رشد استان قم	دوفصلنامه	علمی اطلاع رسانی	رتبه ۳ در سطح ۱
مدرسه علمیه شهیدین (ره) قم	دوفصلنامه	علمی اطلاع رسانی	رتبه ۳ در سطح ۳
مدرسه علمیه فیضیه استان مازندران	دوفصلنامه	علمی	شایسته تقدیر
مدرسه علمیه علوی (ره) هیدج استان زنجان	فصلنامه	علمی اطلاع رسانی	شایسته تقدیر
مدرسه علمیه خاتم الانبیاء (ص) بابل	دوفصلنامه	علمی اطلاع رسانی	شایسته تقدیر
مدرسه علمیه ولی عصر (عج) خرم دره زنجان	دوفصلنامه	علمی اطلاع رسانی	شایسته تقدیر

عنوان اثر: فصلنامه علمی اطلاع‌رسانی فاطر

وابسته به حوزه علمیه‌ی امام خمینی (ره) ارومیه

* برگزیده رتبه ۲ در سطح ۲

مجله فصلنامه فاطر وابسته به حوزه علمیه‌ی امام خمینی (ره) ارومیه واقع در استان آذربایجان غربی با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین رحیمی به عنوان مدیر مسئول و حجت الاسلام و المسلمین اکبر رضوی، معاون پژوهش مدرسه و سردبیر مجله، هر فصل به ارائه‌ی جدیدترین شماره نشریه می‌پردازد. مجله یاد شده که در حال آماده سازی شماره ۱۲ از سال چهارم خود است با هدف ترویج مقالات طلاب سطح یک و دو منتشر می‌شود. مقالات مجله از بین مقالات برتر طلاب در هر نیم‌سال تحصیلی و فعالیت‌های پژوهشی مدرسه و مقالات برتر شرکت کننده در جشنواره علامه حلی

استانی انتخاب می‌شود.

این فصلنامه به صورت چاپی و اندرویدی عرضه می‌شود و در چهارمین جشنواره مجلات واحدهای آموزشی توانست رتبه نخست را کسب نماید. نسخه اندروید این مجله به آدرس <https://eitaa.com/fater> ۳ در پیام رسان ایتا برای استفاده طلاب قرارداد شده است.

عنوان اثر:

دوفصلنامه علمی تخصصی پرتو فقاہت

وابسته به مرکز جامع علوم اسلامی ولی امر (عج) قم

* برگزیده رتبه ۲ در سطح ۳

مجله دوفصلنامه علمی تخصصی پرتو فقاہت وابسته به مرکز جامع علوم اسلامی ولی امر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با مدیریت آیت الله محسن اراکی به عنوان مدیر مسئول و حجت الاسلام والمسلمین حسن جعفرزاده سرپریر مجله از سال ۱۳۹۷ فعالیت خود را شروع کرده است. در این مدت سه شماره از مجله منتشر شده است که اهم موضوع مقالات این مجله موضوعات فقهی، اصولی و رجالی است.

عنوان اثر: فصلنامه علمی تخصصی رواق فقهات

وابسته به مدرسه فقهی شمس الشومس (ع) قم

* برگزیده رتبه ۲ در سطح ۳

مجله رواق فقهات وابسته به مدرسه فقهی شمس الشومس (علیه السلام) واقع در استان قم با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین علی صادقیان رنانی به عنوان مدیر مسئول مجله و حجت الاسلام و المسلمین محمد جواد بوربور سردبیر مجله توانسته اند پنج شماره از این مجله را در زمینه موضوعات فقهی، اصولی و رجالی به چاپ برسانند. سطح علمی اکثر طلاب این واحد آموزشی سطح سه است و تعداد کمی از طلاب در سطح دو مشغول به فعالیت هستند.

مجله رواق فقهات مجله‌ای که با سلاح علم در راستای اهداف انقلاب اسلامی حرکت می‌کند و سعی دارد حرکت نو در تولید علم در عرصه‌های دینی و مسائل مورد نیاز جامعه و حکومت اسلامی داشته باشد. این اهداف با مساعدت جوانان طلبه و مشورت از بزرگان حوزه در راستای اعتلای فرهنگ غنی اسلامی محقق خواهد شد.

دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی اندیشه رضوی

عنوان اثر:

وابسته به مدرسه امام رضا (ع) شهر جعفریه قم

* برگزیده رتبه ۳ در سطح ۱

دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی اندیشه رضوی وابسته به مدرسه امام رضا (علیه السلام) واقع در شهر جعفریه قم با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین حسینعلی دهقانی به عنوان مدیر مسئول مجله و حجت الاسلام و المسلمین سید امین موسوی سردبیر مجله از بهار سال ۱۳۹۶ منتشر می‌شود و در این مدت شش شماره از این مجله منتشر شده است.

این نشریه به منظور ارج نهادن به پژوهش طلاب مدرسه، مقالات برگزیده طلاب در رشته‌های مختلف علمی را در مجله منتشر می‌کند تا در اختیار اهل علم قرار گیرد.

عنوان اثر: فصلنامه علمی تخصصی میثاق اندیشه

وابسته به مدرسه علمیه‌ی معصومیه (س) قم

* برگزیده رتبه ۳ در سطح ۱

دو فصلنامه علمی تخصصی میثاق اندیشه با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین قنواتی به عنوان مدیر مسئول مجله و حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمد ملکی نهاوندی سردبیر مجله تا کنون ده شماره از مجله در موضوعات علوم اسلامی و انسانی منتشر شده است.

سطح علمی مقالات مجله را طلاب تحصیل کرده در مقاطع کارشناسی و ارشد دانشگاه و طلبه سطح یک حوزه علمیه قم تشکیل می دهند و با توجه به مشکلات موجود، آخرین شماره این نشریه در سال ۱۳۹۷ منتشر شده است.

عنوان اثر:

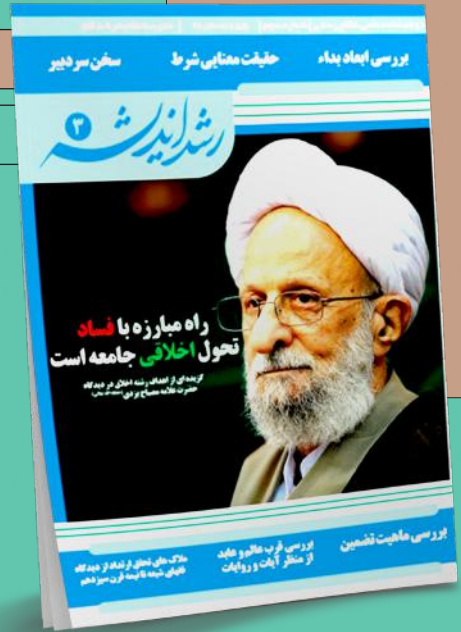
دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی رشد اندیشه

وابسته به مدرسه علمیه رشد استان قم

* برگزیده رتبه ۳ در سطح ۱

دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی نشریه رشد اندیشه علمی وابسته به مدرسه علمیه رشد در استان قم است که با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین ابراهیم شفیعی به عنوان مدیر مسئول مجله و حجت الاسلام و المسلمین علیرضا اعتمادی سردبیر مجله در راستای ارتقای علمی سربازان حضرت بقیه الله الاعظم (عج الله تعالی فرجه الشریف) در سال ۱۳۹۵ شروع به کار کرد و سطح علمی طلاب نویسنده در مجله سطح یک حوزه است و تا کنون سه شماره از این نشریه به چاپ رسیده است. بیشتر موضوعات مطرح شده در مجله رشد اندیشه، اخلاقی هستند و ادبیات و فقه و اصول در مراتب بعدی

اولویت‌های انتشار مجله قرار دارند.

عنوان اثر: دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی نگاه

وابسته به مدرسه علمیه شهیدین (ره) قم

برگزیده رتبه ۳ در سطح ۳

دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی نگاه وابسته به مدرسه شهیدین (ره) در استان قم، به همت معاونت پژوهش مدرسه و با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین سید محمد رضا طباطبایی به عنوان مدیر مسئول و حجت الاسلام و المسلمین خیاط زاده سردبیر مجله از پاییز سال ۱۳۹۲ تاکنون، ۱۳ شماره از این نشریه چاپ شده است و شماره ۱۴ آن نیز در دست انتشار است و شماره‌های اول تا چهارم و نیز هفتم و هشتم نشریه به موضوعات حوزی و سایر شماره‌ها به صورت ویژه نامه ادبیات عرب و فقه و اصول به چاپ رسیده است. مقالات مجله زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی و اسپانیولی نگارش شده است.

شاکله اصلی مقالات این نشریه را مقالات طلاب پایه اول تا ششم تشکیل می‌دهد. بنای اصلی گزینش مقالات برای مجله کسب نمره بالای ۱۹ و تایید محتوای علمی مقاله توسط استاد ارزیاب علمی است.

نشریه نگاه در دومین جشنواره مجلات علمی طلاب واحدهای آموزشی (در اسفند سال ۱۳۹۳) حائز رتبه شایسته تقدیر گشت و در سومین جشنواره سراسری مجلات علمی واحدهای آموزشی (در بهمن ماه سال ۱۳۹۵) رتبه دوم را کسب نمود.

دوفصلنامه علمی گام اول

عنوان اثر:

وابسته به مدرسه علمیه فیضیه استان مازندران

* شایسته تقدیر پنجمین دوره جشنواره

نشریه گام اول وابسته به مدرسه علمیه فیضیه مازندران است که با مدیریت حجت الاسلام والمسلمین هادی قنبری به عنوان مدیر مسئول مجله و حجت الاسلام والمسلمین به عنوان معاون پژوهش مدرسه و سردبیر مجله در بهار سال ۱۳۹۱ شروع به کار کرد و اولین شماره آن منتشر شد و پس از یک وقفه دو ساله و از پاییز ۱۳۹۳ شروع به کار نمود و در طول هفت سال گذشته، به صورت مستمر، ۱۲ شماره آن منتشر شده و شماره ۱۳ و ۱۴ آن در مراحل پایانی برای انتشار است. سه شماره اول مجله به صورت آزاد و با تنوع موضوعی منتشر شد. اما از شماره چهار، به صورت ویژه نامه و هر شماره به یک موضوعی از موضوعات فقهی، اخلاقی، اصولی، کلامی، تفسیری، حدیثی و بیانیه گام دوم اختصاص یافته است.

نشریه «گام اول» نام گذاری شد به این امید که «زمینه ساز اولین گام پژوهش طلاب جوان» باشد.

عنوان اثر: فصلنامه علمی اطلاع رسانی رحیق

وابسته به مدرسه علمیه علوی (ره) هیدج استان زنجان

* شایسته تقدیر پنجمین دوره جشنواره

فصلنامه علمی اطلاع رسانی رحیق وابسته به مدرسه علوی هیدج زنجان با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین احمد صالحی به عنوان مدیر مسئول و حجت الاسلام و المسلمین سید صمد یحیایی سردبیر تا کنون پنج شماره از این نشریه را در موضوعات مختلف توسط طلاب سطح یک منتشر کرده است.

دوفصلنامه علمی اطلاع‌رسانی خاتم

عنوان اثر:

وابسته به مدرسه علمیه خاتم الانبیاء (ص) بابل

* شایسته تقدیر پنجمین دوره جشنواره

فصلنامه علمی اطلاع‌رسانی خاتم وابسته به مدرسه علمیه خاتم الانبیاء «صلی الله علیه وآله وسلم» شهرستان بابل تحت اشراف تولیت محترم مدرسه حضرت حجت الاسلام والمسلمین مجتبی روحانی، با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین مرتضی حبیبیان، فعالیت خود را از زمستان سال ۱۳۹۶ آغاز کرده است و تاکنون سه شماره از آن به چاپ رسیده است، سردبیری مجله تا شماره ۳ به عهده‌ی حجت الاسلام و المسلمین محمد حسین شیرافکن بوده است. هم‌اکنون نیز جناب حجت الاسلام و المسلمین محمد تقی رضانی سردبیری این مجله را برعهده دارد.

مقالات این مجله توسط طلاب از پایه دوم تا درس خارج و در موضوعات ادبیات عرب، فقه، اصول، تفسیر، کلام، اخلاق، تاریخ، حدیث و دیگر علوم حوزوی نگارش می‌شود. شماره ۴ مجله خاتم به حول قوه‌ی الهی و توجهات حضرت ولی عصر عجل در روز ۲۲ بهمن که مصادف با چهل دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران و سقوط نظام شاهنشاهی، به چاپ خواهد رسید، ان شاء الله.

وابسته به مدرسه علمیه ولی عصر (عج) خرم‌دره زنجان

* شایسته تقدیر پنجمین دوره جشنواره

فصلنامه علمی اطلاع‌رسانی ترجمان وابسته به حوزه علمیه ولی عصر (عج) خرم‌دره در استان زنجان با مدیریت حجت الاسلام و المسلمین رضا محمدی به عنوان مدیر مسئول و مصطفی حسنی سردبیر مجله، با هدف گسترش فرهنگ تحقیق و پژوهش و ترغیب طلاب علوم دینی در این زمینه به همت معاونت پژوهش حوزه علمیه حضرت ولیعصر (عج) خرم‌دره به چاپ رسیده است.

نام مجله برگرفته از حدیث شریف «الکتابُ ترجمانُ النبیِّ» است و با همکاری طلاب و اساتید و ارائه مقالات در دو نوبت به چاپ رسیده است.

دو شماره از مجله در بهار و تابستان ۱۳۹۷ به چاپ رسیده است و مقالات مجله غالباً در زمینه موضوعات کلامی و فقهی بوده است.

سطح علمی طلاب نویسنده مقالات به لحاظ ساختار، از سطح قابل قبولی برخوردار است و به لحاظ محتوایی در حد متوسط ارزیابی می‌گردد.

مستشاره بحالات علمي واعدادي آموزشي